

Koninklijke Marechaussee

• Korps landelijke politiediensten

**Expertise
Centrum
Identiteitsfraude
en Documenten**

**Statistisch
Jaaroverzicht
Documentfraude**

2009

Koninklijke Marechaussee
Expertisecentrum Identiteitsfraude & Documenten (ECID)

Afdeling Criminaliteitsanalyse:
Hoofd
Strategisch analist
Operationeel analist

Contact:
ECID.ANALYSE@mindef.nl

April 2010

Inhoudsopgave

	Pagina
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1 Inleiding	1
1.2 Geraadpleegde systemen	1
1.3 In kaart gebrachte documentfraude	2
1.4 Omschrijving vervalsingen	3
1.4.1 Vals document	3
1.4.2 Vervalst document	3
1.4.3 Goed document	4
1.5 Opbouw document	4
Hoofdstuk 2 Falsificaten Schiphol Desk (FSD)	6
2.1 Gecontroleerde documenten	6
2.2 Aantal zaken	8
2.3 Profiel verdachten	8
2.4 Gebruikte reisroute	9
2.4.1 Transit route	11
2.4.2 Route uitreizers	12
2.4.3 Route inreizers	12
2.4.4 Gebruikte luchtvaartmaatschappijen	13
2.5 Soorten documenten en Modus Operandi	13
2.5.1 Soorten documenten	13
2.5.2 Nationaliteit documenten	14
2.5.3 Modus Operandi	15
Hoofdstuk 3 Overige landsgrenzen	21
3.1 Aantal zaken	21
3.2 Profiel verdachten	22
3.3 Reisbeweging	22
3.3.1 Gebruikte voertuig	22
3.3.2 Controleplaats	23
3.3.3 Grensovergang	24
3.4 Soorten documenten en Modus Operandi	25
3.4.1 Soorten documenten	25
3.4.2 Nationaliteit documenten	25
3.4.3 Modus Operandi	26

Hoofdstuk 4 Helpdeskfunctie (niet grensoverschrijdende zaken)	29
4.1 Aantal zaken en aanbieders	29
4.2 Soorten documenten en Modus Operandi	31
4.2.1 Soorten documenten	31
4.2.2 Nationaliteit documenten	32
4.2.3 Modus Operandi	34
Hoofdstuk 5 Nederlandse documenten	38
5.1 Aantal zaken	38
5.2 Profiel verdachten	38
5.3 Reisbeweging	39
5.4 Soorten documenten en Modus Operandi	40
5.4.1 Soorten documenten	40
5.4.2 Modus Operandi	40
5.4.3 Fraude met kopieën	44
Hoofdstuk 6 Samenvatting	45
Hoofdstuk 7 Aandachtspunten en ontwikkelingen	48

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt het statistisch jaaroverzicht documentfraude 2009, samengesteld door de afdeling Criminaliteitsanalyse van het Expertise Centrum Identiteitsfraude en Documenten (ECID) van de Koninklijke Marechaussee (KMar). Vorig jaar is de eerste versie van dit document verschenen. Dit product geeft inzicht en overzicht van de aard en omvang van de documentfraude die door de KMar in 2009 in Nederland is afgehandeld.

Het document is geschreven met de bedoeling een zo breed mogelijk publiek te informeren. Zo zijn er gegevens in opgenomen die slechts voor het management van belang zijn maar ook gedetailleerde informatie die er toe moet leiden dat de werkvloer voldoende geïnformeerd wordt. Deze nieuwe editie zal onder een groter publiek worden verspreid dan de vorige editie. Bepaalde informatie of uitleg die bij de lezer van de vorige editie al bekend is zal daarom ook in dit document aanwezig zijn. Voor vragen, reacties en/of meer informatie kunt u contact opnemen met de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID.

Documentfraude wordt binnen de KMar op verschillende manieren afgedaan. Onder het ECID vallen de Falsificaten Schiphol Desk (FSD), de Helpdesk op Schiphol en de falsificatendesks met een soortgelijke Helpdeskfunctie in de drie andere KMar regio's (Zuid, Noord-Oost en West). Daarnaast is er ook ander daartoe gekwalificeerd KMar personeel dat documentfraude in het Bedrijfs Processen Systeem (BPS) kan registreren zonder tussenkomst van een onderdeel van het ECID.

De KMar heeft in Nederland geen monopolie op het afhandelen van documentfraude. Ook onder andere de politieregio's, de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND) en de Douane doen dit. Er is bij het ECID op dit moment nog niet genoeg kennis over de door andere diensten onderschepte documentfraude om daar uitspraken over te kunnen doen. Er zijn ontwikkelingen gaande die de informatiepositie van het ECID op dit gebied moet verbeteren zodat dit soort informatie in de toekomst in (onder andere) dit document opgenomen kan worden. Het streven is een zo compleet mogelijk landelijk beeld op het gebied van documentfraude te creëren. Een brede en snelle verspreiding van dit document levert hopelijk een positieve bijdrage aan de verbetering van de informatiepositie van het ECID en de bewustwording van het belang van (wederzijds) delen van informatie.

1.2 Geraadpleegde systemen

Gegevens over documentfraude worden bij de KMar vastgelegd in het Bedrijfs Processen Systeem (BPS) en Recherche Basis Systeem (RBS). Deze bestanden dienen als informatiebron van dit stuk. Door de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID wordt de informatie in een voor analyse geschikte bestandsvorm (Excel) overgehaald en bewerkt. BPS en RBS zullen in 2010 bij de KMar worden vervangen door de Basis Voorziening Handhaving (BVH) en Basis Voorziening Opsporing (BVO). De overgang naar deze nieuwe systemen zal ongetwijfeld enige aanpassing vergen, zowel voor het invoeren als voor het uitlezen van informatie. Op de volgende editie van dit document zal deze overgang echter geen negatieve invloed moeten kunnen uitoefenen.

1.3 In kaart gebrachte documentfraude

De in dit verslag beschreven documentfraude is anders opgebouwd dan in de vorige versie. De documentfraude is toen gesplitst in zaken van de FSD, zaken van de Helpdesk op Schiphol en alle overige zaken van de KMar in de rest van het land. Voor dit verslag is gekozen voor een wat logischere opbouw waarbij ook rekening is gehouden met de (wensen van de) lezers. De documentfraude is in dit document gesplitst in zaken van de FSD, alle andere zaken die bij grensoverschrijding naar voren zijn gekomen (veelal bij Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV)-controles) en zaken die niet bij grensoverschrijding aan het licht zijn gekomen. Deze laatste categorie zaken zijn vooral aangeboden bij de falsificatendesks van het ECID, zowel op Schiphol (de Helpdesk) als in de andere districten. De zaken van het FSD zijn ook grensoverschrijdende zaken, maar worden nog steeds apart beschreven omdat Schiphol op dit gebied een belangrijke en unieke plaats is en omdat er over deze zaken meer informatie voorhanden is dan in andere zaken. Hoe deze informatie over documentfraude is verzameld wordt hieronder besproken.

De FSD handelt de zaken af die in eerste aanleg uit het grensoverschrijdende proces op Schiphol afkomstig zijn. De eerste documentcontrole vindt plaats op het eerste niveau¹ en wordt uitgevoerd door personeel van de Brigade Grensbewaking. Indien tijdens deze controle twijfels rijzen aan de echtheid van het document wordt het document aangeboden bij personeel van de FSD. Als er wordt getwijfeld aan de identiteit van de gebruiker van het document gaat de gebruiker ook mee naar de FSD. Personeel van de FSD toetst het document versus de persoon op het tweede en/of derde niveau. Indien fraude wordt vastgesteld wordt dit bij proces-verbaal vastgelegd. Een klein gedeelte van de in de tweede lijn aangeboden documentenstroom komt van de op Schiphol opererende migratie- en drugsteams die interventies plegen voor en na de gebruikelijke grenscontrole en particuliere beveiligingsdiensten die voor luchtvaartmaatschappijen documentcontroles uitvoeren op vluchten naar de Verenigde Staten van Amerika, Canada en het Verenigd Koninkrijk.

In elke regio van de KMar heeft het ECID een falsificatendesks. Zij handelen onder andere zaken van documentfraude af die tijdens grenscontroles van de KMar werkzaamheden in het land worden aangetroffen, bijvoorbeeld bij MTV-controles. Bij twijfel in de eerste lijn kan het document worden aangeboden bij één van de falsificatendesks of zelf in BPS worden afgedaan zonder tussenkomst van een falsificatendesks. De zaken van documentfraude waarbij sprake was van grensoverschrijding (buiten Schiphol) die in dit verslag worden besproken zijn dus of aangeboden bij een falsificatendesks van het ECID of in BPS gemuteerd zonder tussenkomst van een falsificatendesks.

De falsificatendesks van het ECID handelen ook zaken van documentfraude af die tijdens KMar werkzaamheden worden aangetroffen waarbij geen sprake is van grensoverschrijding, bijvoorbeeld uit verkeerscontroles van de KMar. Ze dienen als aanspreekpunt voor vragen over documenten en betaalmiddelen. Niet alleen voor de KMar, maar ook voor andere publieke en private organisaties. De Helpdesk op Schiphol wordt hier het meest voor gebruikt. De documenten kunnen fysiek, maar ook in gefaxte of gemailde vorm worden aangeboden. De toetsing vindt plaats op het derde niveau. Niet elke opsporingsdienst maakt gebruik van deze dienst, bijvoorbeeld omdat ze hun eigen documentenspecialisten in huis hebben. Zo heeft de regio Amsterdam-Amstelland sinds maart 2008 een Team Identiteit/document Fraude

¹ 1° niveau of 1° lijnscontrole, controle van documenten met gebruikmaking van beperkte eenvoudige hulpmiddelen

(TIF). Ook vanuit de private sector wordt niet door alle instellingen en bedrijven gebruikt gemaakt van de falsificatendesks². Voor het controleren van documenten kunnen zij namelijk ook gebruik maken van commerciële instellingen die tegen vergoeding dezelfde soort diensten verlenen.

1.4 Omschrijving vervalsingen

De diverse vormen van fraude die met documenten worden gepleegd zullen in deze paragraaf worden beschreven. Documentfraude is hiervoor gesplitst in drie soorten: valse documenten, vervalste documenten en goede documenten. Voor elke van deze categorieën zal een definitie worden gegeven en worden de verschillende bijbehorende modi operandi (m.o.) omschreven.

1.4.1 Vals document

Een vals document is een compleet nagemaakt (bestaand) document. Ook wel reproductie genoemd.

Modus Operandi Totaal vals

1.4.2 Vervalst document

Een vervalst document is het veranderen van een goed document op een dergelijke manier, dat het daarna vals is. Dit vervalsen van een document kan op een aantal manieren gebeuren.

Modi operandi Personaliabladzijde: vals, vervalst of vervangen
Verblijfsvergunning: blanco gestolen, vals of vervalst
Visum: blanco gestolen, vals of vervalst
Blanco gestolen, al of niet gesignaleerd
Valse stempel(s)
Bladzijde (anders dan personaliabladzijde) vervangen
Foto vervangen
Overige vervalsingen

De modi operandi 'Blanco gestolen' en 'Blanco gestolen, niet gesignaleerd' zullen hier ter afbakening en verduidelijking nog even worden besproken.

Blanco gestolen

Authentieke documenten worden soms blanco gestolen. Daar wordt aangifte van gedaan door de autoriteiten. De diefstal vindt plaats voordat de documenten op naam zijn gesteld. De invulling gebeurt dus door de vervalser en daardoor is het document vervalst. De documenten staan onder vermelding van het documentnummer in een of meerdere daartoe bestemde systemen gesignaleerd. Bij deze documenten is gekozen om niet de soort vervalsing te registreren, maar het feit dat het document blanco gestolen is.

Blanco gestolen, niet gesignaleerd

Sommige documenten worden blanco gestolen maar zijn nog niet voorzien van een documentnummer. Het signaleren van deze documenten is daarom niet mogelijk. Aan de

² In het kader van de Wet Arbeid Vreemdelingen en de Wet op de identificatieplicht zijn bedrijven verplicht de identiteit van hun werknemers vast te stellen.

afwijkende invulling van deze documenten en het authentiek zijn van het document, kan worden afgeleid dat het document blanco gestolen is. Onder deze categorie vallen ook blanco gestolen documenten die om welke reden dan ook niet zijn gesignaleerd in daarvoor bestemde systemen, maar waar wel informatie over diens diefstal voorhanden is en de nummers van de gestolen documenten bij het ECID bekend zijn.

1.4.3 Goed document

Een technisch goed, authentiek, document welke wordt gebruikt door een ander of een goed document dat is verkregen op valse (frauduleuze) gronden.

Modi operandi Geen gelijkenis ('look a like', 'impostor')
Frauduleus verkregen
Fantasie

Deze modi operandi zullen hieronder verder uitgediept worden.

Geen gelijkenis ('look a like', 'impostor')

Bij een zaak van geen gelijkenis is er meestal niets aan de hand met het document. De persoon die het document gebruikt is echter niet dezelfde als de persoon op de foto van het document, de rechtmatige eigenaar. De persoon met het document doet zich dus voor als een ander in een poging iets te bereiken, vaak gebeurt dit om landsgrenzen te kunnen passeren.

Frauduleus verkregen

Er worden documenten aangetroffen die zijn afgegeven na het overleggen van een vals of vervalst document. De documenten zijn technisch dus goed, maar op valse gronden verkregen. Deze documenten worden in beslaggenomen. Een voorbeeld hiervan zijn Spaanse verblijfsvergunningen die in de afgelopen jaren veel zijn aangetroffen bij Nigerianen. Aan de hand van frauduleus verkregen documenten hadden zij daar een legale status opgebouwd.

Fantasie

Een fantasiedocument is een niet officieel bestaand document. Het document is niet vervalst of nagemaakt omdat een origineel van dit document simpelweg niet bestaat en het niet door een Staat of volkenrechtelijke organisatie is afgegeven. Het document is dus technisch gezien "goed". Wel heeft het vaak het voorkomen van een document dat door een bevoegde en/of erkende autoriteit is afgegeven. Iemand kan met een dergelijk document een poging doen om bijvoorbeeld naar het buitenland te reizen, wat geen misdrijf maar een overtreding is. Van de betreffende documenten is in verband met het afbreukrisico vrijwillig afstand gedaan. In de meeste gevallen betroffen het paspoorten van niet bestaande landen of organisaties zoals het "International Parliament of Safety and Peace".

1.5 Opbouw document

Dit statistisch jaaroverzicht van het ECID is als volgt opgebouwd.

In hoofdstuk 2 wordt de aard en omvang van de bij de FSD afgehandelde documentfraude beschreven. Aan de hand van de verzamelde informatie zal er een grove profielschets van de aangehouden verdachten op Schiphol worden gemaakt en zullen hun reisbewegingen worden beschreven. De soort en de nationaliteit van het gebruikte document en de gebruikte m.o.

zullen aan bod komen. Ook zal er dieper in worden gegaan op de m.o. van de meest onderschepte soorten documenten: paspoorten en identiteitsbewijzen.

De aard en omvang van de documentfraude in Nederland bij grensoverschrijding (buiten Schiphol) komt in hoofdstuk 3 aan bod. Ook hier zullen de soort en de nationaliteit van het gebruikte document en de gebruikte m.o. worden beschreven en zal er iets dieper worden ingegaan op de onderschepte paspoorten en identiteitskaarten. Tevens zal een grove profielschets van de verdachte en diens reisbewegingen worden gegeven.

Hoofdstuk 4 behandelt de bij het ECID bekende documentfraude in het land waarbij geen sprake was van grensoverschrijding, aangeduid als de 'Helpdeskfunctie'. De soort, de nationaliteit en de gebruikte m.o. van de documenten worden beschreven. Deze documenten zijn veelal aangeboden aan de afdelingen van het ECID met helpdeskfunctie waar ze ook in kopievorm kunnen zijn aangeboden. De beschrijving van de documentfraude in dit hoofdstuk is gesplitst in fysiek onderzochte en in kopievorm onderzochte documenten omdat er bijvoorbeeld bij bepaalde kopieën niet met zekerheid kan worden vastgesteld of het originele document (of een gedeelte ervan) vals of vervalst is.

Hoofdstuk 5 zal specifiek op de aangetroffen Nederlandse documenten ingaan. Hoofdstuk 6 geeft een samenvatting van de voorgaande hoofdstukken. In hoofdstuk 7 is, daar waar mogelijk, stilgestaan bij enkele aandachtspunten en mogelijke toekomstige ontwikkelingen die indirect gevolgen zouden kunnen hebben op de aard en omvang van de documentfraude in de nabije toekomst.

Hoofdstuk 2: Falsificaten Schiphol Desk (FSD)

2.1 Aantal gecontroleerde documenten.

In 2009 werden door de Brigade Grensbewaking Schiphol (BGS)³ in totaal ongeveer 27.366 ter controle aangeboden bij de FSD. Na controle bleek er met 882 van deze documenten fraude te zijn gepleegd. Het aantal aangeboden documenten is met 38% gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar waarmee de in 2008 ingezette stijgende trend zich dit jaar heeft voortgezet.

Het percentage van het aantal aangeboden documenten waarbij werd vastgesteld dat er fraude mee werd gepleegd bedroeg dit jaar 3,2%. Verleden jaar bedroeg dit percentage nog 6,7% en in 2007 was het 8%. De dalende trend in dit percentage die in 2004 werd ingezet zet zich hier dus ook voort. De daling van dit jaar is echter wel het sterkst. Er werden dus wel meer documenten aangeboden, maar bij minder documenten werd fraude vastgesteld.

Buiten de verschillende soorten reis-, verblijfs- en identiteitsdocumenten werden ook rijbewijzen, bankbiljetten, creditcards et cetera ter controle aangeboden. In tabel 2.1.a staat de top vijf van de soorten aangeboden documenten. In de tabel is af te lezen dat door de jaren heen het nationaal paspoort het meest aangeboden en onderzochte document is. Het aandeel neemt echter gestaag af. Verblijfsvergunningen en identiteitskaarten vertonen een stijgende trend. Deze stijging is het grootst bij de identiteitskaarten, mogelijk veroorzaakt door het groter worden van de Europese Unie waardoor er door meer ingezetenen van de lidstaten op een identiteitskaart gereisd kan worden.

Tabel 2.1.a Aangeboden documenten	2009		2008		2007		2006		2005	
	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.
Soort document										
Paspoort-nationaal	20.210	76,3	16.360	76,7	14.330	79,9	18.470	84,2	21.957	83,3
Verblijfsvergunningen	2.502	9,4	2.328	10,9	1.770	9,9	1.633	7,4	1.952	7,4
Identiteitskaarten	1.778	6,7	1.279	6,0	1.019	5,7	932	4,2	1.142	4,4
Reis visa	742	2,8	481	2,3	69	0,4	43	0,2	155	0,6
Paspoort-vluchtelingen	330	1,2	179	0,8	154	0,9	350	1,6	343	1,3
Overige documenten		3,6		3,3		3,2		3,4		3

In 2009 werden documenten uit 194 verschillende landen onderzocht. Het meest werden documenten uit China onderzocht, gevolgd door Nigeria, Italië en Nederland. Dit is te zien in tabel 2.1.b. Het is bepaald niet zo dat documenten die het meest aangeboden zijn ter controle ook daadwerkelijk de meeste fraude oplevert. In onderstaande tabel staat de top 10 van meest onderzochte documenten (naar nationaliteit) afgebeeld. Hierin is tevens het percentage fraude opgenomen per nationaliteit. In deze top tien is te zien dat van deze nationaliteiten sinds 2007 de Franse, Spaanse en Italiaanse documenten procentueel gezien veruit de meeste fraudegevallen opleveren. Daarvoor waren dat vooral de Nigeriaanse documenten. Uit de tabel blijkt ook de terugloop in het percentage documenten waarbij fraude werd vastgesteld. Opmerkelijk is het hoge percentage fraude gevallen met Franse documenten in 2007. Er werd een percentage bereikt van bijna 18 procent wat neerkomt op één fraude geval per zes aangeboden documenten.

³ Gemakshalve wordt alleen de BGS vermeld als aanbrenner. In de praktijk werden in enkele gevallen ook documenten aangeleverd door het recherche team Drugsbestrijding en het Sluisteam.

Tabel 2.1.b Aangeboden documenten naar nationaliteit	2009		2008		2007		2006		2005	
	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"
China	1.808	0,3	1.922	1,9	1.420	1,1	2.990	0,8	4.308	1,6
Nigeria	1.641	3,9	2.214	4,8	2.615	6,6	2.897	14,6	2.946	16,2
Italië	1.520	4,0	1.448	6,4	1.315	11,0	1.469	10,6	1.741	13,9
Nederland	1.058	2,9	804	5,2	509	8,1	547	4,2	460	5,3
Ghana	823	1,2	921	2,4	868	1,8	799	1,4	663	1,0
Spanje	822	5,8	736	8,9	754	10,5	605	3,5	758	5,2
Roemenie	792	2,6	362	3,5	182	9,9	159	0,2	194	0,0
Frankrijk	742	5,7	582	8,9	403	17,9	503	4,3	681	4,9
India	613	1,1	583	0,7	450	2,8	603	0,6	526	9,0
Turkije	612	2,7	429	3,2	285	11,5	330	1,7	366	1,5

Voorts blijkt uit bovenstaande tabel dat China en India, landen met werelds grootste populatie, in de top tien aanwezig zijn. Van Chinezen is bekend dat steeds meer van hen zich een vliegreis richting het Westen kunnen veroorloven. Opmerkelijk is dan te zien dat het aantal aangeboden documenten met ruim de helft is afgenomen sinds 2005. Ook het percentage fraude gevallen met Chinese documenten neemt af. Het percentage van 0,28% komt neer op 1 fraude geval per 362 aangeboden Chinese documenten.

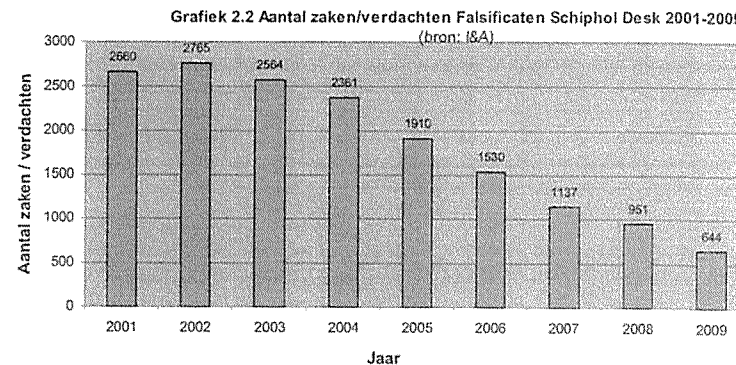
Documentfraude wordt gepleegd met veel verschillende nationaliteiten documenten. Er zijn nationaliteiten documenten die nagenoeg niet aangeboden worden, maar waar procentueel gezien wel vaak iets mis mee is als ze worden aangeboden ter controle. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de Chinese documenten die vaak worden aangeboden maar waar bijna nooit iets mis mee is. Zo varieert het percentage foute documenten ten opzichte van het aantal aangeboden documenten per nationaliteit in 2009 tussen de 50% en 0%. Zo werden bijvoorbeeld in 2009 199 Surinaamse documenten onderzocht waarbij geen fraude geconstateerd werd en twee identiteitskaarten van de Nederlandse Antillen waarvan er met één fraude werd gepleegd. In tabel 2.1.c is de top tien van de nationaliteiten weergegeven van documenten waarbij procentueel gezien de meeste fraude werd geconstateerd in 2009.

Tabel 2.1.c Top tien percentage fout naar nationaliteit document	2009		2008		2007		2006		2005	
	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"	Aantal	Percentage "fout"
Nederlandse Antillen	2	50,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Slovenië	42	40,5	31	3,2	30	23,3	41	29,7	25	36,0
Namibië	7	28,6	6	0,0	5	40,0	6	0,0	7	28,6
Litouwen	96	25,0	56	39,3	64	4,7	80	31,3	86	18,6
Finland	59	20,3	47	34,0	32	46,9	31	29,0	21	9,5
Argentinië	50	20,0	27	14,8	28	25,0	27	18,5	44	5,5
Democratische Republiek Congo	21	19,0	60	5,0	89	7,9	59	5,0	86	14,0
Costa Rica	80	18,8	67	20,9	50	14,0	74	20,3	77	31,2
Venezuela	120	17,5	110	31,5	155	27,7	74	20,3	274	11,6
Mauritius	6	16,7	10	0,0	3	0,0	7	0,0	6	0,0
Gemiddeld		3,2		6,7		8		8,1		8,2

In deze tabel valt op dat sommige landen een constante (hoge) factor hebben als het fraude met hun documenten betreft. Van sommige landen worden nauwelijks documenten aangeleverd en komen dan indien in een enkel geval fraude wordt geconstateerd hoog in deze top tien. Als constanten zien we dat de Oost-Europese landen als Slovenië, Litouwen maar ook Finland in alle onderzochte jaren ver boven het gemiddelde uitsteken. Ook bij Zuid-Amerikaanse landen als Venezuela, Argentinië en Costa Rica is dit het geval.

2.2 Aantal zaken

In grafiek 2.2 is het aantal verdachten te zien dat in de afgelopen jaren is aangehouden bij de FSD. Dit aantal zaken is vanaf 2002 dalende, met een gemiddelde daling van ruim 18%. In 2009 zijn er 644 verdachten aangehouden bij de FSD ter zake fraude met (reis)documenten. Ten opzichte van 2008 is dat een daling van het aantal zaken van ruim 32%. In acht zaken was er sprake van meerdere betrokkenen. De cijfers tot 2006 zijn afkomstig van het bureau informatie en analyse (I&A) van de brigade Grensbewaking te Schiphol. 2002 was het eerste jaar dat de FSD zelfstandig werkte binnen het in dat jaar opgerichte Nationaal Bureau Documenten (NBD)⁴. Vanaf 2007 heeft de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID deze cijfers zelf bijgehouden.

2.3 Profiel verdachten

Tabel 2.3 laat de top 10 van de opgegeven nationaliteit van de bij de FSD aangehouden verdachten zien. Net als in de afgelopen jaren staan het aantal Nigeriaanse verdachten bovenaan, hoewel het aandeel van Nigeriaanse verdachten vanaf 2006 daalt van 19,7% in 2006 naar 10,4% in 2009. Ook het aandeel Irakese verdachten is sinds 2006 sterk dalend (van 14,1% naar 3,9%) terwijl de aandelen Iranese en vooral Afghaanse verdachten flink stijgende zijn. Ook de aandelen Somalische en Dominicaanse verdachten tonen vanaf 2006 een stijgende lijn. De nationaliteiten in de top 10 vormen net als in vorige jaren samen meer dan de helft van het totaal aantal verdachten (53,3%). In 2009 hebben de verdachten in totaal 95

⁴ Door de oprichting van het Nationaal Bureau Documenten kwam er een scheiding tussen zaken die zich op de grens voordeden (afgehandeld door FSD) en de zaken die door derden werden aangebracht (afgehandeld door de Helpdesk). In 2008 ging het Nationaal Bureau Documenten op in het Expertise Centrum Identiteitsfraude en Documenten.

verschillende nationaliteiten opgegeven. Van 2 verdachten is geen nationaliteit bekend geworden.

Tabel 2.3 Nationaliteit top 10	2009		2008	2007	2006
	Aantal	Percentage	Percentage	Percentage	Percentage
Nigeria	67	10,4	11,8	16,0	19,7
Iran	51	7,9	4,0	3,2	3,4
Afghanistan	44	6,8	3,8	0,5	0,4
Somalie	38	5,9	5,2	4,2	3,1
Dominicaanse Republiek	36	5,6	2,5	2,1	1,2
Irak	25	3,9	10,3	13,6	14,1
Turkije	24	3,7	2,3	2,1	3,2
Sri Lanka	21	3,3	2,9	2,6	2,2
China	19	3,0	6,3	4,6	4,4
Colombia	18	2,8	4,3	3,0	1,3
Overige nationaliteiten	301	46,7	43,5	46,6	45,1
Verschillende nationaliteiten	95				

Percentage man	Percentage vrouw	Gemiddelde leeftijd	Laagste leeftijd	Hoogste leeftijd
77,6	22,4	33,3	14	66
81,6	18,4	30,7	3	59
72,1	27,9	25,9	11	60
78,4	21,6	27,5	15	49
63,9	36,1	32,0	18	50
84,0	16,0	28,9	14	50
95,8	4,2	33,5	18	56
90,5	9,5	27,6	21	46
73,7	26,3	29,4	19	48
88,9	11,1	41,9	25	67
Totaal	80,2	19,8	31,1	3

Van de verdachten was 80,2% van het mannelijk geslacht. Bij geen van de nationaliteiten in de top 10 is er een meerderheid van vrouwelijke verdachten. In 2008 was dit alleen het geval bij Dominicaanse verdachten, maar in 2009 was ook meer dan de helft (63,9%) van de Dominicaanse verdachten een man. Dit percentage is wel het laagste van de top 10 nationaliteiten van verdachten. Van de verdachten uit Turkije en Sri Lanka was meer dan 90% man.

De gemiddelde leeftijd van alle verdachten was 31,1 jaar. In tabel 2.3 is te zien dat de Afghaanse verdachten met 25,9 jaar gemiddeld de jongste leeftijd hebben van de nationaliteiten in de top 10. Colombiaanse verdachten zijn gemiddeld (41,9 jaar) meer dan 10 jaar ouder dan het gemiddelde. De jongste verdachte was 3 jaar, de oudste 67.

2.4 Gebruikte reisroute

Deze paragraaf gaat in op de reisroute van de bij de FSD aangehouden verdachten. Deze gegevens zijn gebaseerd op de bij de verdachten aangetroffen vliegtickets. Er is onderscheid gemaakt in de passagiersstroom waar de verdachte zich in bevond op het moment van de aanhouding. Een verdachte kon op uitreis, op inreis of in transit zijn. In tabel 2.4.a is deze verdeling te zien. Meer dan de helft van de in 2009 aangehouden verdachten (52,2%) bevond zich in transit. Na een daling van dit percentage in 2008 is deze in 2009 weer gestegen. 30,9% van de verdachten was op inreis en 16,6% op uitreis. Vergeleken met 2008 is dat een daling van het percentage verdachten op uitreis. Het percentage aangehouden verdachten op inreis stijgt al een aantal jaar. Januari was de maand waarin de meeste verdachten werden aangehouden. De minste verdachten kwamen in de zomermaanden juni en juli binnen.

Tabel 2.4.a Zaken FSD 2009	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal	2009	2008	2007	
Inreis	25	15	22	15	13	12	17	17	18	19	14	14	Inreis	199	30,9	30,5	26,2
Uitreis	11	8	11	8	16	3	8	10	10	9	10	5	Uitreis	107	16,6	20,8	16,6
Transit	61	38	27	30	36	18	14	20	15	16	25	34	Transit	336	52,2	48,7	57,2
													Onbekend	2			
Totaal	97	61	60	53	65	33	39	47	43	44	49	53		644			

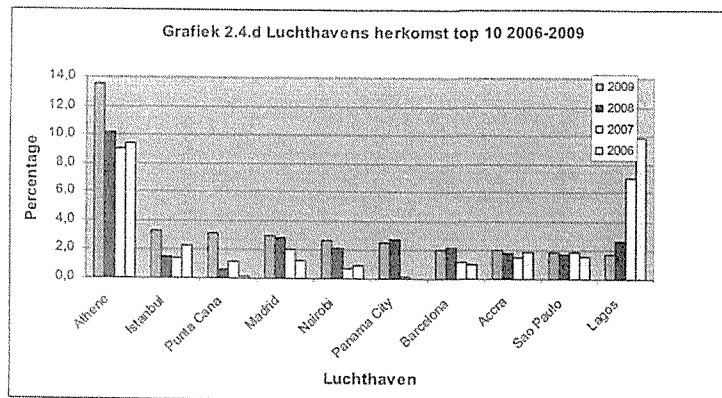
Van de verdachten is 85% door KMar-personeel op de luchthaven onderkend. In 2008 was dat percentage 83%, in 2007 90%. De overige 15% kwamen van andere op de luchthaven werkzame diensten. De KLM was verantwoordelijk voor het aanbrengen van 11,3% van de verdachten, particuliere beveiligingsbedrijven voor 2,0% en de Douane voor de resterende 1,7%. Tabel 2.4.b laat zien waar de aangehouden verdachten op de luchthaven werden gecontroleerd en gestopt.

Tabel 2.4.b Zaken ontvangen van	2009		2008	2007
	Aantal	Perc.	Perc.	Perc.
Schengen (aankomst & vertrek)	160	24,9	19,6	24,8
Gate controle & MTV	155	24,1	23,7	24,0
Aankomst 1,2,3 en 4	117	18,2	21,9	24,1
Vertrek 1,2 en 3	72	11,2	13,6	13,9
Overige	140	21,8	21,3	13,2

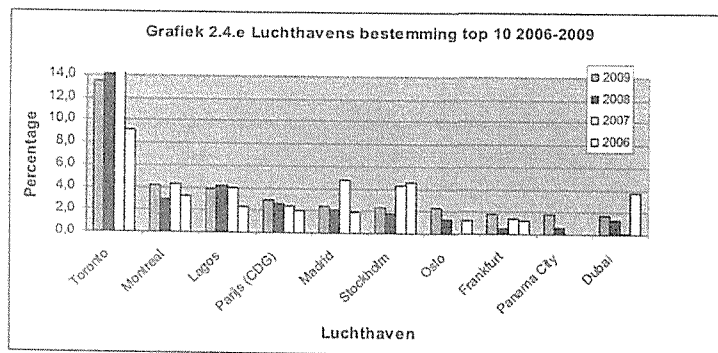
Meer dan helft van de verdachten is aangehouden in transit (52,2%). De passagiersstroom waarin de verdachten van de 10 meest aangetroffen nationaliteiten zich bevonden zijn te zien in tabel 2.4.c. Procentueel gezien zijn vooral veel Nigerianen (79,1%) en Sri Lankanen (81,0%) in transit aangehouden. Vergeleken met hem gemiddelde percentage op inreis onderschepte verdachten zijn vooral veel Afghaanse (65,9%) en Turkse verdachten (62,5%) op inreis aangehouden. Opvallend is dat er geen Turkse verdachten in transit zijn onderschept. Daardoor vormen zij in tabel 2.4.c procentueel gezien ook bij de op uitreis gepakte verdachten een uitschieter.

Tabel 2.4.c Reisbeweging nationaliteit top 10	Procent inreis	Procent uitreis	Procent transit
Nigeria	4,5	16,4	79,1
Iran	35,3	19,6	45,1
Afghanistan	65,9	15,9	18,2
Somalie	39,5	13,2	47,4
Dominicaanse Republiek	38,9	5,6	44,4
Irak	40,0	16,0	44,0
Turkije	62,5	37,5	0,0
Sri Lanka	4,8	14,3	81,0
China	10,5	26,3	63,2
Colombia	50,0	0,0	50,0
Totaal	30,9	16,6	52,2

Grafiek 2.4.d laat de top 10 van luchthavens zien vanuit waar de meeste verdachten naar Schiphol zijn gevlogen. Uit Athene komen al enkele jaren de meeste verdachten en dit aandeel is ook in 2009 gegroeid. Het aantal (en aandeel) verdachten uit Lagos is in de laatste jaren daarentegen flink gedaald. De aandelen verdachten uit Istanbul, Madrid, Nairobi en Barcelona zijn in de afgelopen jaren ook stijgende. Het aandeel verdachten uit Punta Cana vertoonde in 2009 een opmerkelijke stijging. Een dergelijke stijging was ook te zien bij het aandeel verdachten uit Panama City in 2008.

In grafiek 2.4.c is te zien dat Toronto procentueel gezien al jarenlang de bestemming is waar de meeste aangehouden verdachten op weg naar toe waren, gevolgd door Montreal en Lagos. Ook de aandelen verdachten van de overige bestemmingen zijn vanaf 2005 vrij stabiel.

2.4.1 Transit route

Deze paragraaf zal nog iets verder ingaan op de reisroute van de 336 (52,2%) verdachten die in transit zijn aangehouden. In tabel 2.4.1.a is te zien dat verdachten die vanuit een luchthaven in Europa (exclusief Schiphol) op weg waren naar Noord-Amerika hier het grootste aandeel in hadden (23,2%). In 2008 was dit ook het geval. Van deze 78 verdachten waren er 74 op weg naar Canada en vier naar de Verenigde Staten. Tabel 2.4.1.b laat zien vanuit welke Europese landen deze 78 verdachten kwamen gevlogen. In totaal kwamen ze vanuit 14 verschillende landen.

Tabel 2.4.1.a Transit route		2009		2008		2007		Tabel 2.4.1.b Transit Europa - Noord Amerika		Aantal
		Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Land herkomst > 5		
Regio herkomst	Regio bestemming									
Europa	Noord Amerika	78	23,2	101	21,8	94	14,5	Spanje	16	
Zuid & Centr. Amerika	Europa	45	13,4	60	13	95	14,6	Duitsland	11	
Noord Afrika	Europa	32	9,5	48	10,4	121	18,6	Zweden	10	
Europa	Europa	28	8,3	48	10,4	62	9,5	Italië	9	
Europa	Noord Afrika	29	8,6	36	7,8	34	5,2	Groot-Brittannië	6	
Europa	Zuid & Centr. Amerika	28	8,3	17	3,7	39	6,0	Noorwegen	6	
Zuid Afrika	Europa	21	6,3	21	4,5	24	3,7	Portugal	6	
								Denemarken	5	

2.4.2 Route uitreizers

Van de 644 verdachten waren er 107 (16,6%) op uitreis. In tabel 2.4.2.a is te zien dat bijna driekwart van deze verdachten op weg was naar een bestemming in Noord-Amerika of Europa. Van de 41 verdachten die op weg waren naar Noord-Amerika hadden er 37 een bestemming in Canada, de andere 4 waren op weg naar de Verenigde Staten. Het percentage van de op uitreis gepakte verdachten die op weg waren naar deze regio is vanaf 2007 stijgende. Het percentage verdachten met een bestemming in Europa is vanaf 2007 dalende. Tabel 2.4.2.b laat zien naar welke landen deze verdachten op weg naartoe waren. Net als in 2008 en 2007 waren de meeste op weg naar Groot-Brittannië, maar het aantal verdachten met die bestemming is aanzienlijk kleiner dan in voorgaande jaren en het verschil met andere Europese bestemmingen daardoor veel kleiner.

Tabel 2.4.2.a Uitreizers Schiphol route		2009		2008		2007		Tabel 2.4.2.b Uitreizers Schiphol - Europa				
		Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Land bestemming				
Schiphol	Noord Amerika	41	38,3	53	26,5	53	27,3	Schiphol	Groot-Brittannië	12	38	41
Schiphol	Europa	39	35,5	96	48,7	93	49,0	Schiphol	Turkije	8	11	11
Schiphol	Zuid & Centraal Amerika	9	8,4	13	6,6	16	8,2	Schiphol	Ierland	7	11	13
Schiphol	Noord Afrika	8	7,5	22	11,2	19	9,8	Schiphol	Spanje	2	6	7
Schiphol	Verre Oosten	7	6,5	9	4,6	9	4,6	Schiphol	Zwitserland	0	5	5
Schiphol	Midden Oosten	3	2,8	2	1,0	0	0,0	Schiphol	Italië	4	5	8
Schiphol	Zuid Afrika	0	0,0	2	1,0	2	1,0					

2.4.3 Route inreizers

Zoals in tabel 2.4.3.a is te zien is iets minder dan een derde (30,9%) van de verdachten van de FSD in 2009 aangehouden op inreis. Van deze 199 verdachten kwamen er 119 van een Europese vluchthaven af dat daarmee net als de afgelopen twee jaar verreweg de meeste verdachten aanlevert (59,8%). Het aandeel verdachten uit het noordelijke deel van Afrika is ten opzichte van 2007 gehalveerd. In tabel 2.4.3.b is te zien dat ruim de helft van de verdachten afkomstig van een Europese vluchthaven afkomstig is uit Griekenland. Na Griekenland zijn de meeste verdachten uit Europese vluchthavens afkomstig uit Turkije en Groot-Brittannië.

		2009		2008		2007	
Tabel 2.4.3.a Inreizers Schiphol route		Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.
Regio	Herkomst						
	Bostemming						
Europa	Schiphol	119	59,8	148	52,7	142	48,6
Zuid & Centraal Amer.	Schiphol	34	17,1	39	13,9	46	15,7
Noord Afrika	Schiphol	21	10,6	47	16,7	58	19,0
Vere Oosten	Schiphol	8	4,0	15	5,3	24	8,2
Zuid Afrika	Schiphol	6	3,0	18	6,7	11	3,8
Midden Oosten	Schiphol	5	2,5	15	5,3	11	3,8
Noord Amerika	Schiphol	1	0,5	1	0,4	1	0,3

		2009	2008	2007
Tabel 2.4.3.b Inreizers Europa - Schiphol		Aantal	Aantal	Aantal
Land	Herkomst			
Griekenland	Schiphol	67	74	84
Turkije	Schiphol	21	22	9
Groot-Brittannië	Schiphol	12	12	14

2.4.4 Gebruikte luchtvaartmaatschappij

Tabel 2.4.4 laat de luchtvaartmaatschappijen zien waar de verdachten gebruik van maakten of zouden gaan maken op het moment dat zij op Schiphol werden aangehouden. In 21,9% van de zaken was dit onbekend. KLM is met 20,4% de meest gebruikte luchtvaartmaatschappij, wat vrij logisch is aangezien de KLM de meeste vluchten naar en van Schiphol verzorgt. Op respectabele afstand volgen met 7,1% en 6,1% Air France en Olympic Airlines. Tabel 2.4.4 laat de aantallen en percentages voor nog enkele andere luchtvaartmaatschappijen zien. In totaal zijn in dit kader 50 verschillende luchtvaartmaatschappijen naar voren gekomen.

Tabel 2.4.4 Gebruikte luchtvaartmaatschappij >5	Aantal	Perc.
KLM	261	40,5
Air France	46	7,1
Olympic Airlines	39	6,1
Martinair	30	4,7
Northwest Airlines	16	2,5
Turkish Airlines	12	1,9
Aer Lingus	9	1,4
Surinam Airlines	7	1,1
Aeronaes del Peru	7	1,1
Adria Airways	5	0,8
Kenya Airlines	5	0,8
China Southern Airlines	5	0,8
Overige	61	9,5
Onbekend	141	21,9
Totaal	644	100

2.5 Soorten documenten en Modus Operandi

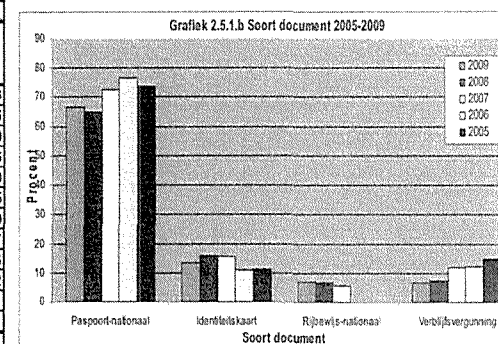
In deze paragraaf komen de onderschepte documenten aan bod. De verschillende soorten documenten en hun nationaliteit zullen hierbij beschreven worden. Ook worden verschillende aspecten van de modus operandi van de gepleegde documentfraude beschreven.

2.5.1 Soorten documenten

In 2009 zijn in totaal 882 documenten bij de FSD terecht gekomen waarmee fraude werd gepleegd. In tabel 2.5.1.a zijn alle soorten documenten te zien. Logischerwijs wordt het grootste deel (66,8%) net als in voorgaande jaren gevormd door nationale paspoorten. Het aandeel van de verblijfsvergunningen loopt vanaf 2005 terug, dit is te zien in grafiek 2.5.1.b. Opvallend is nog het aantal onderschepte rijbewijzen omdat dit geen grensoverschrijdend document is.

Vaak worden deze (meestal totaal valse) rijbewijzen door verdachten gebruikt ter 'ondersteuning' van een vals of vervalst reisdocument.

		2009	
Tabel 2.5.1.a Soort document		Aantal	Perc.
Paspoort-nationaal		589	66,8
Identiteitskaart		120	13,6
Rijbewijs-nationaal		61	6,9
Verblijfsvergunning		58	6,6
Paspoort-vreemdelingen		18	2,0
Paspoort-vluchtelingen		13	1,5
Rijbewijs-internationaal		8	0,9
Bankbiljet		6	0,7
Overige documenten		5	0,6
Paspoort-service		2	0,2
Creditcard		1	0,1
Paspoort-special		1	0,1
Totaal		882	

2.5.2 Nationaliteit documenten

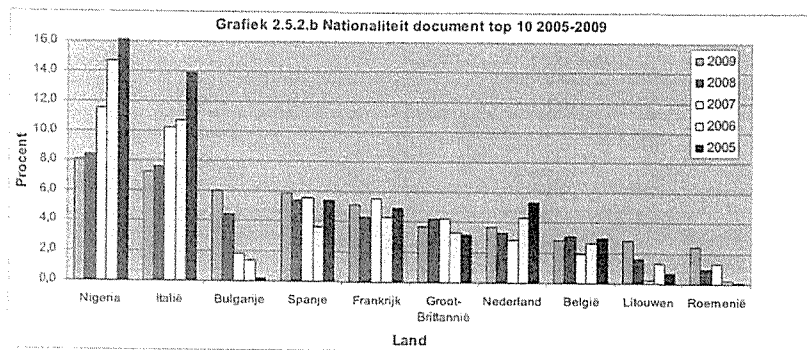
De top 20 van meest onderschepte soorten documenten naar nationaliteit van het document is te zien in tabel 2.5.2.a. Deze top 20 vormde tezamen 66,7% van het totale aantal onderschepte documenten. De in totaal 882 documenten waren van 107 verschillende nationaliteiten.

Tabel 2.5.2.a Nationaliteit document Top 20		Aantal	Perc.	Aantal	Perc.	
Nigeria		71	8,0	Venezuela	21	2,4
Italië		64	7,3	Zweden	19	2,2
Bulgarije		53	6,0	Canada	18	2,0
Spanje		52	5,9	Slovenië	17	1,9
Frankrijk		45	5,1	Portugal	16	1,8
Groot-Brittannië		32	3,6	Turkije	16	1,8
Nederland		32	3,6	Ver. Staten van Amerika	16	1,8
België		25	2,8	Costa Rica	15	1,7
Litouwen		25	2,8	Dominicaanse Republiek	15	1,7
Roemenië		21	2,4	Griekenland	15	1,7
Totaal		882				

Grafiek 2.5.2.b laat het aandeel in het totale aantal onderschepte documenten in de afgelopen jaren zien van de 10 in 2009 meest onderschepte nationaliteiten documenten. De nationaliteit van het document staan los van de nationaliteit van de verdachte. Op Nigeriaanse documenten na bestaat de gehele top 10 uit Europese documenten. Hoewel Nigeriaanse documenten nog bovenaan staan is te zien dat het aandeel van de Nigeriaanse documenten al vanaf 2005 aan het dalen is. Hetzelfde geldt voor de Italiaanse documenten.

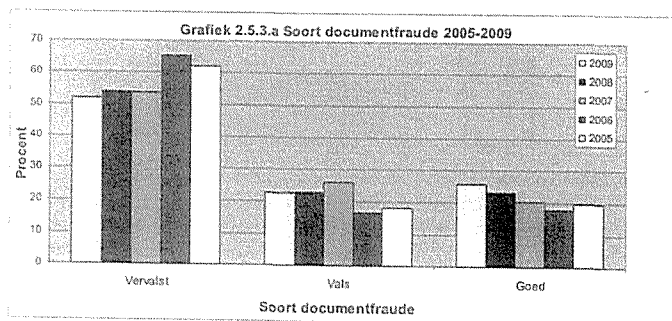
Het aandeel Bulgaarse documenten volgt het omgekeerde pad, hun aandeel is vanaf 2007 flink stijgende. Van de 53 Bulgaarse documenten waren er maar vier van verdachten die opgaven de Bulgaarse nationaliteit te bezitten. De toetreding van Bulgarije in de Europese Unie op 1 januari 2007 is een mogelijk logische verklaring voor de stijging van het aandeel van deze documenten. Hetzelfde geldt (op kleinere schaal) voor documenten uit Litouwen en

Roemenië. De aandelen van de overige nationaliteiten documenten in deze top 10 zijn vrij stabiel.

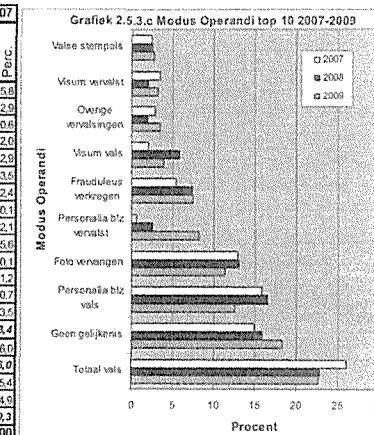
2.5.3 Modus Operandi

Zoals in de inleiding beschreven is de modus operandi van documentfraude grofweg in drie categorieën gesplitst: vervalst, vals en goed. Meer dan de helft (51,6%) van de in 2009 bij de FSD onderschepte documentfraude bestond uit vervalste documenten. Iets meer dan een kwart (25,7%) waren technisch goede documenten en 22,7% van de documenten was vals. In grafiek 2.5.3.a is te zien dat deze verhoudingen niet veel afwijken van de afgelopen jaren. Het aandeel goede documenten is vanaf 2006 licht stijgende. Let wel, in absolute getallen is het onderkennen van fraude met technisch goede documenten gedaald.

Bij de drie categorieën horen verschillende modi operandi die in de inleiding zijn beschreven. De in 2009 bij de FSD onderschepte modi operandi en de bijbehorende aantallen en percentages zijn in tabel 2.5.3.b te zien. Er zijn vier modi operandi die een aandeel van meer dan 10% hadden. Dit waren totaal valse documenten (22,7%), zaken van geen gelijkenis (18,3%), valse personalia bladzijde (12,6%) en het vervangen van een foto (11,3%).

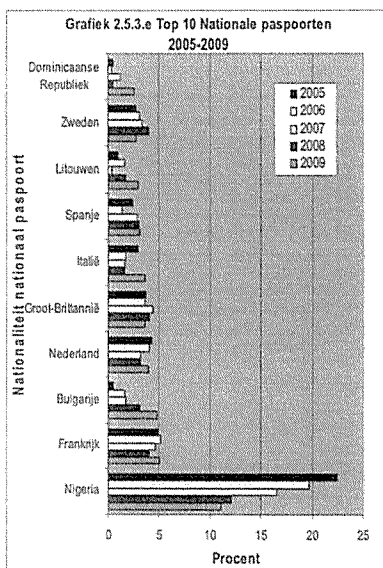
		2009	2008	2007
Tabel 2.5.3.b				
Modus Operandi documentfraude				
Soort	Modus operandi	Aantal	Per.	Per.
Vervalst	Personalia blz vals	111	12,6	16,6
	Foto vervangen	100	11,3	13,1
	Personalia blz vervalst	72	8,2	2,3
	Visum vals	34	3,9	5,8
	Overige vervalsingen	31	3,5	1,8
	Visum vervalst	28	3,2	2,0
	Valse stempels	24	2,7	2,6
	Verbilfsvergunning blanco gestolen	19	2,2	1,4
	Blanco gestolen	10	1,1	1,7
	Personalia blz vervangen	7	0,8	2,1
	Visum blanco gestolen	7	0,8	0,1
	Verbilfsvergunning vals	6	0,7	0,8
	Verbilfsvergunning vervalst	4	0,5	0,7
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	2	0,2	2,8
Totaal		453	51,6	53,9
Vals	Totaal vals	209	22,7	22,8
	Totaal	209	22,7	22,8
Goed	Frauduleus verkregen	66	7,5	7,3
	Geen gelijkenis	161	18,3	15,8
	Totaal	227	25,7	23,1
Totaal		882	100	100

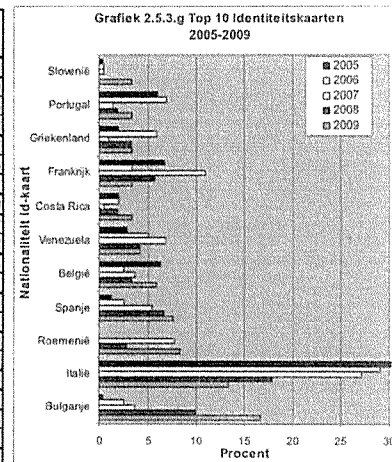
Grafiek 2.5.3.c laat de ontwikkeling van de percentages van de 10 meest onderschepte modi operandi in de afgelopen 3 jaar zien. De meest opvallende verandering is het stijgende aandeel van de vervalste personalia bladzijden van 0,6% in 2007 naar 8,2% in 2009. De aandelen van de overige modi operandi zijn in de jaren 2007-2009 vrij stabiel.

Zoals in de eerste paragraaf van dit hoofdstuk staat beschreven zijn nationale paspoorten (66,8%) en identiteitskaarten (13,6%) veruit de meest aangetroffen soorten documenten bij de FSD. In voorgaande jaren is dat ook zo geweest. In tabel 2.5.3.d zijn de top 3 modi operandi te zien van de 10 meest aangetroffen nationaliteiten paspoorten. In de tabel is te zien dat de modi operandi per nationaliteit document erg verschillen. Bij de aangetroffen fraude met Spaanse documenten is er bijvoorbeeld geen modus operandi die veel vaker is gezien dan andere modi operandi. Bij fraude met Zweedse documenten is dat wel het geval. Op één geval na waren het allemaal zaken van geen gelijkenis. Grafiek 2.5.3.c laat het aandeel in het totaal aantal onderschepte paspoorten per jaar zien van de top 10 in 2009 onderschepte nationaliteiten documenten vanaf 2005. Duidelijk te zien is dat het percentage Nigeriaanse paspoorten vanaf 2005 dalende is. De percentages Bulgaarse en Litouwse paspoorten zijn stijgende, de Bulgaarse vanaf 2005 en de Litouwse vanaf 2007. De aandelen Italiaanse en Dominicaanse paspoorten schoten in 2009 omhoog. De overige nationaliteiten paspoorten laten geen bijzondere ontwikkelingen zien.

Tabel 2.5.3.d Paspoort fraude top 10		
Nationaliteit document	Totaal	Aantal
Nigeria	Top 3 Modus Operandi	15
	Personalia blz vals	9
	Frauduleus verkregen	6
Frankrijk	Top 3 Modus Operandi	30
	Personalia blz vervalst	17
	Foto vervangen	13
Bulgarije	Top 3 Modus Operandi	28
	Geen gelijkenis	6
	Totaal vals	4
Nederland	Top 3 Modus Operandi	23
	Personalia blz vervalst	18
	Geen gelijkenis	5
Groot-Brittannië	Top 3 Modus Operandi	21
	Personalia blz vals	12
	Geen gelijkenis	9
Italië	Top 3 Modus Operandi	21
	Totaal vals	11
	Foto vervangen	10
Spanje	Top 3 Modus Operandi	18
	Personalia blz vervalst	12
	Geen gelijkenis	6
Litouwen	Top 3 Modus Operandi	17
	Foto vervangen	9
	Personalia blz vervalst	8
Zweden	Top 3 Modus Operandi	16
	Geen gelijkenis	15
	Personalia blz vals	1
Dominicaanse Republiek	Top 3 Modus Operandi	15
	Visum vals	7
	Valse stempels	4
	Diversen	4

Tabel 2.5.3.f Identiteitskaart fraude top 10		
Nationaliteit document	Totaal	Aantal
Bulgarije	Top 3 Modus Operandi	20
	Personalia blz vervalst	9
	Foto vervangen	5
Italië	Top 3 Modus Operandi	16
	Totaal vals	7
	Frauduleus verkregen	6
Roemenië	Top 3 Modus Operandi	10
	Totaal vals	10
	Geen gelijkenis	2
Spanje	Top 3 Modus Operandi	9
	Totaal vals	7
	Geen gelijkenis	2
België	Top 3 Modus Operandi	7
	Totaal vals	4
	Diversen	3
Venezuela	Top 3 Modus Operandi	5
	Frauduleus verkregen	4
	Totaal vals	1
Costa Rica	Top 3 Modus Operandi	4
	Totaal vals	2
	Frauduleus verkregen	2
Frankrijk	Top 3 Modus Operandi	4
	Totaal vals	4
	Geen gelijkenis	0
Griekenland	Top 3 Modus Operandi	4
	Totaal vals	4
	Geen gelijkenis	0
Portugal	Top 3 Modus Operandi	4
	Totaal vals	3
	Geen gelijkenis	1
Slovenië	Top 3 Modus Operandi	4
	Totaal vals	4
	Geen gelijkenis	0

Tabel 2.5.3.f laat de meest voorkomende documentfraude zien van de top 10 in 2009 aangetroffen nationaliteiten identiteitskaarten. In de tabel is duidelijk te zien dat totaal valse identiteitskaarten bij bijna elke nationaliteit in 2009 de meest gebruikte modus operandi was. Opvallend is dat niet het geval bij de meest aangetroffen nationaliteit, de Bulgaarse identiteitskaarten. Vervalste personalia bladzijde waren bij de Bulgaarse identiteitskaarten namelijk de meest geziene modus operandi. De aandelen van deze top 10 nationaliteiten identiteitskaarten vertonen vanaf 2005 veel veranderingen. Dit is te zien in grafiek 2.5.3.g. Het percentage aangetroffen Italiaanse identiteitskaarten vanaf 2005 flink gedaald van meer dan 30% naar 13,3%. Het aandeel Bulgaarse identiteitskaarten is flink gestegen vanaf 2005 van 0,4% naar 16,7%. De percentages van de Spaanse identiteitskaarten zijn ook vanaf 2005 stijgende. De overige nationaliteiten identiteitskaarten tonen geen duidelijke trends. Opvallend is wel de aanwezigheid van de Sloveense identiteitskaarten in de top 10 van 2009 en de stijging van het aandeel Roemeense identiteitskaarten.

Bulgaarse nationale paspoorten met vervalste personalia bladzijden waren de bij de FSD in 2009 meest onderschepte soort documentfraude. In 2008 waren dit nog de Nigeriaanse paspoorten met valse personalia bladzijden. De top 20 van de meest onderschepte soorten documentfraude is te zien in tabel 2.5.3.h. De meeste vormen van documentfraude die in de tabel te zien zijn werden door verdachten van verschillende nationaliteiten gepleegd. Veelal betrof het verdachten van een nationaliteit die afweek van die van het document. Uitzondering hierop zijn de Nigeriaanse documenten in tabel 2.5.3.h. Die werden (op één na) uitsluitend gebruikt door verdachten die opgaven Nigeriaans te zijn. Ook de Dominicaanse paspoorten met totaal valse visa werden door Dominicaanse verdachten gebruikt.

Tabel 2.5.3.h Top 20 modus operandi documentfraude			2009		2008
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi	Aantal	Percentage	Percentage
Bulgarije	Paspoort-nationaal	Personalia blz vervalst	18	2,0	0,4
Frankrijk	Paspoort-nationaal	Foto vervangen	17	1,9	0,6
Nigeria	Paspoort-nationaal	Personalia blz vals	15	1,7	2,2
Zweden	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	15	1,7	1,7
Groot-Brittannië	Paspoort-nationaal	Personalia blz vals	12	1,4	0,9
Nederland	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	12	1,4	1,3
Spanje	Vertijfsvergunning	Totaal vals	12	1,4	0,3
Roemenië	Identiteitskaart	Totaal vals	10	1,1	0,4
Bulgarije	Identiteitskaart	Personalia blz vervalst	9	1,0	0,4
Litouwen	Paspoort-nationaal	Foto vervangen	9	1,0	0,4
Nigeria	Paspoort-nationaal	Frauduleus verkregen	9	1,0	0,8
Nigeria	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	8	0,9	0,0
Spanje	Vertijfsvergunning	Frauduleus verkregen	8	0,9	0,8
Costa Rica	Paspoort-nationaal	Personalia blz vals	7	0,8	0,4
Dominicaanse Republiek	Paspoort-nationaal	Visum vals	7	0,8	0,0
Italië	Identiteitskaart	Totaal vals	7	0,8	1,4
Litouwen	Paspoort-nationaal	Personalia blz vervalst	7	0,8	0,1
Litouwen	Rijbewijs-nationaal	Totaal vals	7	0,8	0,2
Spanje	Identiteitskaart	Totaal vals	7	0,8	0,7
Venezuela	Paspoort-nationaal	Personalia blz vals	7	0,8	1,0
Overig			679	77,0	86,0
Totaal			882		

Andere opvallende zaken: bij negen van de 15 Zweedse paspoorten met de modus operandi 'geen gelijkenis' hoorde een verdachte die opgaf de Somalische nationaliteit te hebben. Van de acht gebruikte frauduleus verkregen Spaanse verblijfvergunningen waren er zeven door Nigeriaanse verdachten gebruikt. De in de tabel genoemde Litouwse documenten werden vooral door Georgische verdachten gebruikt, de Venezolaanse paspoorten met valse personalia bladzijden vooral door Dominicaanse verdachten.

Bij de gepleegde documentfraude zien we vaak dat de opgegeven geboortedatum van de verdachte afwijkt van de geboortedatum op diens gebruikte document. Deze afwijking is bij zaken van geen gelijkenis groter dan bij de andere soorten modus operandi. Een logische verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat in geen gelijkenis zaken een passend document bij een verdachte moet worden gezocht, en dat de leeftijd hierbij van minder belang is dan de gelijkenis met de foto. In tabel 2.5.3.i is de gemiddelde afwijking in jaren opgenomen voor de top 20 van nationaliteiten documenten. Ook is er te zien hoeveel zaken er per nationaliteit document waren en in hoeveel van die zaken het (eventuele) verschil in leeftijd vastgesteld kon worden. De gemiddelde afwijking van alle documenten tussen de echte leeftijd van de verdachte en de leeftijd in het document is 2,80 jaar.

In de tabel is te zien dat de gemiddelde afwijking in jaren bij een aantal nationaliteiten veel van het gemiddelde van het totaal (2,80) afweken, zowel naar boven als naar beneden. Zo was er bij de documenten uit Costa Rica geen enkel leeftijdsverschil en was de gemiddelde afwijking bij de Dominicaanse documenten maar 0,2 jaar. De gemiddelde afwijking in jaren bij de Nederlandse (5,2) en Zweedse (5,0) documenten lag echter weer vrij ver boven het gemiddelde. In tabel 2.5.3.i is in de laatste kolom te zien bij welke nationaliteiten documenten de gemiddelde afwijking in jaren significant afweek van de gemiddelde afwijking van het totaal⁵. In de tabel is te zien dat de afwijking bij Nederlandse (5,2) en Franse (4,4) documenten als enige significant boven het gemiddelde liggen. Ook de gemiddelde afwijking van de Britse (3,7), Zweedse (5,0) en Canadese (4,1) liggen boven het gemiddelde. Dat laatstgenoemden niet significant afweken heeft in het geval van de Zweedse en Canadese documenten vooral te maken met het relatief gezien weinig aantal zaken (19 en 18), waardoor een statistisch significante afwijking moeilijker te bereiken is. De Nederlandse, Franse, Britse, Zweedse en Canadese documenten zijn samen met de Griekse documenten ook de nationaliteiten die procentueel gezien de meeste zaken van geen gelijkenis hadden. De in de vorige alinea geformuleerde stelling dat bij zaken van geen gelijkenis een groter verschil in leeftijd is tussen de opgegeven leeftijd van de verdachte en de leeftijd volgens diens gebruikte document lijkt hiermee bevestigd.

⁵ Om te berekenen of de gemiddelde afwijkingen van de landen significant afwijken van de gemiddelde afwijking van alle documenten (2,80 jaar), is gebruik gemaakt van de t-toets. Uit deze toets komt een P(probability)-waarde, die altijd tussen de 0 en 1 ligt. Deze waarde geeft aan hoe groot de kans is dat het verschil in gemiddelden door toeval is ontstaan. Als deze waarde kleiner is dan 0,05, dan is de kans dat het verschil in gemiddelden door toeval is veroorzaakt kleiner dan 5%. Als dat het geval is, spreekt men van een significant verschil. In de tabel is te zien dat de P-waarde van 8 van de 20 nationaliteiten documenten kleiner is dan 0,05. Dit is aangegeven door de kruisjes. De dikgedrukte kruisjes staan bij de nationaliteiten documenten waarvan de gemiddelde afwijking in jaren significant boven de totale gemiddelde afwijking ligt. Oftevel: verdachten die deze nationaliteiten documenten bij zich hadden waren significant meer dan 2,80 jaar ouder of jonger dan in het document vermeld. Zoals in de tabel is te zien, was dit het geval bij de verdachten met Franse en Nederlandse documenten. De niet dikgedrukte kruisjes staan bij de nationaliteiten documenten waarvan de gemiddelde afwijking in jaren significant onder de totale gemiddelde afwijking ligt. De echte leeftijd van deze verdachten ligt dus significant dichterbij de leeftijd vermeld in het document dan de gemiddelde afwijking van 2,65 jaar. Dit is het geval bij de verdachten met Spaanse, Venezolaanse, Sloveense, Turkse, Costa Ricaanse en Dominicaanse documenten.

Tabel 2.5.3.i Afwijking in leeftijd top 20 nationaliteit documenten	Aantal	Verskil bekend	Percentage	Percentage geen gelijkenis	Gemiddelde verschil in jaren	Standaard- deviatie	P- waarde < 0,05
Nigeria	71	71	8,0	11,3	2,0	4,64	
Italië	64	61	7,3	6,3	2,1	3,87	
Bulgarije	53	53	6,0	11,3	3,0	3,92	
Spanje	52	52	5,9	19,2	1,4	3,33	X
Frankrijk	45	43	5,1	20,0	4,4	5,28	X
Groot-Brittannië	32	30	3,6	28,1	3,7	4,70	
Nederland	32	30	3,6	56,3	5,2	4,67	X
België	25	24	2,8	16,0	3,2	4,44	
Litouwen	25	23	2,8	0,0	2,6	2,11	
Roemenië	21	21	2,4	19,0	3,0	3,51	
Venezuela	21	21	2,4	0,0	1,7	1,87	X
Zweden	19	18	2,2	84,2	5,0	5,83	
Canada	18	16	2,0	55,6	4,1	3,90	
Slovenië	17	16	1,9	5,9	0,8	2,17	X
Portugal	16	16	1,8	6,3	3,0	2,80	
Turkije	16	16	1,8	6,3	1,3	2,63	X
Ver. Staten van Amerika	16	13	1,8	12,5	2,6	2,26	
Costa Rica	15	15	1,7	0,0	0,0	0,00	X
Dominicaanse Republiek	15	14	1,7	0,0	0,2	2,52	X
Griekenland	15	15	1,7	26,7	2,9	2,32	
Ovenge nationaliteiten	294		33,3				
Totaal	882	856	100		2,80	3,92	

Dat het verschil in de hierboven beschreven afwijking groter is bij geen gelijkenis kan ook aangetoond worden door naar die afwijking te kijken bij het totaal aantal documenten dat bij zaken van geen gelijkenis werd gebruikt en bij zaken waar dit niet het geval was. Van de 161 documenten die naar voren kwamen bij zaken van geen gelijkenis was dit verschil in 153 gevallen bekend. De gemiddelde afwijking in jaren betrof 5,52 jaar. Slechts in 12,4% van deze gevallen was de leeftijd van de verdachte hetzelfde als in diens document. Bij de overige documenten was dit percentage 18,7%. De gemiddelde afwijking in jaren betrof in deze overige zaken 1,89 jaar. Dat is dus beduidend lager dan de gemiddelde afwijking van 5,52 jaar bij zaken van geen gelijkenis. Bij twijfel tijdens de documentcontrole over de gelijkenis van een persoon met de foto in diens document kan het dus waardevol zijn om op de leeftijd van de verdachte volgens dat document te letten.

Hoofdstuk 3 Overige landsgrenzen

In dit hoofdstuk staan de zaken benoemd die zich hebben voorgedaan aan de overige landsgrenzen buiten Schiphol. Het betreffen de zaken opgedaan tijdens MTV-controles aan de Belgisch-Nederlandse en Duits-Nederlandse grens en de grensbewakingzaken opgedaan aan de Maritieme en (overige)luchthaven grenscontroleposten. Het voor deze analyse gebruikte bestand is opgebouwd uit de B.P.S. incidentcodes 284 (vervalsing) en 287 (geen gelijkenis foto). Zoals in de inleiding is verteld betreffen het zowel zaken die bij de falsificatendesks van het ECID zijn afgehandeld als zaken die door ander personeel van de KMar zijn afgehandeld zonder tussenkomst van een falsificatendesks.

3.1 Aantal zaken

In 2009 zijn in totaal 393 zaken afgehandeld in de districten waarbij in totaal bij 511 documenten documentfraude werd vastgesteld. In alle districten werden documentfraude zaken afgehandeld. Niet elk district is hier even druk mee. In tabel 3.1.a staan de zaken per district en verdeeld naar brigade weergegeven. In district Zuid werden de meeste zaken afgehandeld. Op zich niet vreemd, het district grenst aan België en Duitsland en de luchthavens Eindhoven en Maastricht liggen binnen het bewakingsgebied.

Tabel 3.1.a KMar instantie		Aantal	Perc.			Aantal	Perc.
District				Brigade			
District Zuid	264	67,2	Brabant-Zuid	125	31,8		
			Limburg-Zuid	74	18,8		
			Brabant Noord / Limburg Noord	43	10,9		
			Scheldestromen	22	5,6		
District Noord-Oost	81	20,6	Oostgrens-Midden	52	13,2		
District West	48	12,2	Oostgrens-Noord	29	7,4		
			Zuid-Holland	48	12,2		

328 van de zaken kwam voort uit de MTV controles en 65 uit grensbewaking zaken. In tabel 3.1.b zijn de controle stromen waaruit de zaken voortkwamen weergegeven. Hazeldonk blijkt de MTV controleplaats te zijn geweest in 2009 waar de meeste zaken vandaan kwamen. Hierbij ging het om overschrijdingen te voet, per auto, per bus en trein. Bij de grensbewaking steekt Hoek van Holland er met kop en schouders bovenuit. Ruim twee derde van de zaken komt uit controles op de passagier terminal.

Tabel 3.1.b Aankomstzaken		Aantal	Perc.			Aantal	Perc.	
MTV				Controleplaats				
MTV	328	83,5	Hazeldonk (A16)	69	17,6			
			Bladel (A67)	41	10,4			
			Venlo	41	10,4			
			Babberich (A12)	23	5,9			
			Eijsden (A2)	23	5,9			
			Maastricht	22	5,6			
			Winschoten	10	2,5			
			Traject Arnhem-Utrecht	14	3,6			
			Heerlen	10	2,5			
			Overige	75	19,1			
			GB	65	16,5	Hoek van Holland	42	10,7
						Eindhoven Airport	16	4,1
						Rotterdam Airport	6	1,5
						Maastricht airport	1	0,3

3.2 Profiel verdachten

Er werden door de verschillende brigades personen aangehouden van 78 verschillende nationaliteiten. Van een aantal verdachten kon de nationaliteit niet worden achterhaald. Niet bij iedere verdachte is de opgegeven nationaliteit geverifieerd. Net als in 2008 werden het meest Somalische verdachten aangehouden. Het aandeel Somaliërs op het geheel bleef nagenoeg gelijk. Ten opzichte van 2008 zijn de Albaneezen, Iraakezen en Angolezen uit de top tien weggevallen. Hun plaats is ingenomen door Afghansen, Eritreërs en Roemenen.

De leeftijden van de aangehouden verdachten varieerden van 11 tot en met 63. Gemiddeld lag de leeftijd op ongeveer 30 jaar. De jongste verdachte betrof een 11 jarig Iraans meisje, de oudste een 63 jarige Somalische vrouw.

Er werden net als in voorgaande jaren het meest mannelijke verdachten aangehouden. Opvallend is dat alle Turkse verdachten mannen waren. Het hoogste percentage vrouwen werden aangetroffen bij de Iranese verdachten. Op zich is dit opmerkelijk omdat in 2008 het aandeel Iranese vrouwen 16,7% bedroeg. In tabel 3.2 zijn de hierboven beschreven kenmerken van de top tien aangehouden verdachten weergegeven naar de door hen opgegeven nationaliteit.

Tabel 3.2 Top 10 nationaliteit verdachten	Aantal	Percentage	Gemiddelde leeftijd	Percentage man	Percentage vrouw
Somalië	39	9,9	26,0	71,8	28,2
Afghanistan	17	4,3	24,4	82,4	17,6
Turkije	16	4,1	33,3	100,0	0,0
Marokko	16	4,1	36,4	87,5	12,5
Angola	16	4,1	28,0	87,5	12,5
Eritrea	14	3,6	24,8	71,4	28,6
Congo	13	3,3	33,7	69,2	30,8
Iran	11	2,8	24,9	54,5	45,5
Oekraïne	11	2,8	31,2	72,7	27,3
Roemenië	11	2,8	29,7	81,8	18,2
Totaal top 10	164	41,7	28,8	78,2	21,8
Totaal	393	100	30,0	82,4	17,6

3.3 Reisbeweging

In deze paragraaf zullen achtereenvolgens worden besproken: het gebruikte soort voertuig van de verdachten; de controleplaats waar de verdachten zijn aangehouden en de grensovergang die de verdachten zijn gepasseerd.

3.3.1 Gebruikte voertuig

In tabel 3.3.1.a is te zien door middel van wat voor voertuig de verdachten zich vervoerden op het moment van aanhouding. De meeste aanhoudingen betroffen personen die in een personenauto een grens passeerden (41,0%). Hierbij waren zij of bestuurder of inzittende. Iets meer dan 25% van de aangehouden verdachten waren afkomstig uit internationale (lijn)bussen. Het aantal aanhoudingen gedaan op de overige luchthavens bedraagt 27, een

kleine 7 procent van het totaal. Tabel 3.3.1.b laat de verdeling van de gebruikte voertuigen per district zien.

	Aantal	Perc.
Auto	161	41,0
Bus	99	25,2
Trein	59	15,0
Boot	42	10,7
Vliegtuig	27	6,9
Te voet	5	1,3
Totaal	393	100,0

District	Voertuig	Aantal	Percentage
District Zuid	Auto	118	30,0
	Trein	37	9,4
	Bus	84	21,4
	Vliegtuig	21	5,3
	Te voet	4	1,0
District Noord-Oost	Auto	43	10,9
	Trein	22	5,6
	Bus	15	3,8
	Te voet	1	0,3
District West	Boot	42	10,7
	Vliegtuig	6	1,5

3.3.2 Controleplaats

De meeste controles vonden plaats op de gebruikelijke MTV controleplaatsen langs de doorgaande snelwegen. Maar ook uit MTV controles op regionale luchthavens, zeehavens, treinstations en trajectcontroles op rijdende treinen kwamen zaken voort. In tabel 3.3.2 staat de top tien van de controleplaatsen weergegeven. De grensovergang Hazeldonk aan de rijksweg A16 heeft in 2009 de meeste zaken opgeleverd. Van de 69 verdachten die daar werden aangehouden reisden er 68 Nederland in en één reisde Nederland uit. Van de 42 verdachten aangehouden op de ferry terminal Hoek van Holland, reisden er 38 Nederland uit en er reisden vier vanuit het Verenigd Koninkrijk Nederland in. Van de treinreizigers werden de meeste onderkend en aangehouden op het traject Arnhem-Utrecht. Uit de gevonden reisbescheiden kon worden vastgesteld dat alle 12 verdachten afkomstig waren uit Duitsland. De controles in Venlo en Maastricht werden niet alleen gedaan op in- of uitreizende personen per trein of auto, maar ook op perrons van de stations.

Plaats controle	Aantal	Perc.
Hazeldonk Rijksweg A16	69	17,6
Hoek van Holland	42	10,7
Bladel rijksweg A67	41	10,4
Venlo	41	10,4
Eijsden rijksweg A2	23	5,9
Babberich rijksweg A12	23	5,9
Maastricht	22	5,6
Eindhoven Airport	20	5,1
Traject Arnhem-Utrecht	14	3,6
De Lutte Rijksweg A1	9	2,3
Heerten rijksweg A76	9	2,3
Totaal top 10	292	74,3
Totaal	393	100

3.3.3 Grensovergang

In afwijking tot hoofdstuk 2 (FSD) beperken wij ons hier slechts tot het benoemen van de landen waartussen de verdachten zich bewogen ten tijde van hun aanhouding. De aangehouden verdachten zijn immers niet in het bezit van een vliegticket waar hun herkomst en/of bestemming aan kan worden ontleed. In een enkel geval kon wel naar aanleiding van aangetroffen bescheiden zoals een buskaartje, treinkaartje of ticket of aan de hand van een afgelegde verklaring vastgesteld worden dat Nederland slechts als transitland werd gebruikt. Maar meestal kon slechts worden geconstateerd dat men de grens passeerde en in welke richting. In tabel 3.3.3 staan de reisbewegingen die vastgesteld konden worden. De meeste verdachten (42,6%) werden inreizend onderkend aan de Belgisch-Nederlandse grens. Aan de Duits-Nederlandse grens werden ruim 33 procent van de verdachten onderkend. 13,0% van de onderkende verdachten waren voornemens Nederland te verlaten met het Verenigd Koninkrijk als bestemming.

Herkomstland	Bestemmingsland	Aantal	Perc.
België	Nederland	167	42,6
België	Denemarken	1	0,3
België	Duitsland	1	0,3
Denemarken	Frankrijk	1	0,3
Duitsland	Nederland	131	33,4
Duitsland	Frankrijk	1	0,3
Frankrijk	Nederland	9	2,3
Frankrijk	Denemarken	1	0,3
Italië	Nederland	3	0,8
Nederland	Verenigd Koninkrijk	51	13,0
Nederland	Duitsland	8	2,0
Nederland	Ierland	3	0,8
Nederland	Zweden	3	0,8
Nederland	België	1	0,3
Noorwegen	Nederland	1	0,3
Tsjechië	Nederland	1	0,3
Turkije	Nederland	3	0,8
Verenigd Koninkrijk	Nederland	6	1,5

3.4 Soorten documenten en Modus Operandi

In deze paragraaf wordt ingegaan op de documenten die aangetroffen werden bij de MTV en grensbewakingzaken aan de landsgrenzen. Achtereenvolgend wordt ingegaan op de nationaliteit, het soort document en de aard van de hiermee gepleegde fraude.

3.4.1 Soorten documenten

Er werden in 2009 in totaal 510 documenten in beslaggenomen. Zoals in tabel 3.4.1 is te zien zijn waren de meeste daarvan nationale paspoorten (31,3%), gevolgd door identiteitskaarten (29,2%) en nationale rijbewijzen (18,4%). Het beeld wijkt af met het beeld dat we hebben van onze nationale luchthaven. Daar ligt het percentage paspoorten veel hoger (66,8%) en de identiteitskaarten lager (13,6). De volgorde van de top 6 van de soorten documenten ligt overigens wel gelijk. Ten opzichte van 2008 is het percentage nationale paspoorten

afgenomen en het percentage identiteitskaarten gestegen. Deze trend namen wij ook waar op de nationale luchthaven. Dit jaar kwam daar een kentering in. Het beeld op Schiphol is nu omgekeerd.

Tabel 3.4.1 Soort document	2009		2008
	Aantal	Perc.	Perc.
Paspoort-nationaal	160	31,3	36,2
Identiteitskaart	149	29,2	27,9
Rijbewijs-nationaal	102	20,0	18,4
Verblijfsvergunning	55	10,8	11,1
Paspoort-vreemdelingen	19	3,7	3,8
Paspoort-vluchtelingen	19	3,7	1,8
Overig	6	1,4	0,8
Totaal	510		

3.4.2 Nationaliteit documenten

In 2009 werden van 57 verschillende landen documenten in beslaggenomen. In 2008 lag dit aantal precies gelijk. Zoals te zien is in tabel 3.4.2 is net als in 2008 ook in 2009 het Bulgaarse document de meest aangetroffen en in beslaggenomen nationaliteit document. Het percentage op het geheel aan documenten is echter wel iets teruggelopen. Italiaanse documenten nemen ook nu weer de tweede plaats in met een percentage vergelijkbaar met het verleden jaar. Fraude met Nederlandse documenten nam toe ten opzichte van 2008 (van 5,3% naar 7,2%). Andere significante dalers of stijgers in de top 20 zijn de Roemeense documenten (van 1,8% naar 4,2%) en Griekse documenten (van 3,4% naar 1,6%).

Tabel 3.4.2 Nationaliteit document (top 20)	2009		2008
	Aantal	Perc.	Perc.
Bulgarije	61	11,9	13,0
Italië	60	11,7	11,5
Nederland	37	7,2	5,3
Frankrijk	35	6,8	6,5
Groot-Brittannië	35	6,8	5,3
België	34	6,7	6,5
Litouwen	30	5,9	6,3
Portugal	28	5,5	4,3
Roemenië	21	4,1	1,8
Denemarken	14	2,7	1,2
Spanje	14	2,7	3,2
Slovenië	13	2,5	3,0
Polen	10	2,0	1,6
Griekenland	8	1,6	3,4
Zweden	8	1,6	3,2
Hongarije	7	1,4	0,0
Nigeria	7	1,4	1,0
Tsjechië	6	1,2	2,2
Angola	5	1,0	1,0
Ghana	5	1,0	1
Totaal	511		

3.4.3 Modus Operandi

Van de 511 in beslaggenomen documenten bleken na onderzoek het meest valse documenten te betreffen (43,1%), gevolgd door vervalste documenten (29,9%) en goede documenten waarmee fraude werd gepleegd (25,4%). In tabel 3.4.3.a zijn de bijbehorende modi operandi verder uitgewerkt. De meest onderkende fraudevorm zijn totaal valse documenten. Met 43,1% is het veruit het meest aangetroffen vorm van documentfraude. Dit percentage is licht gestegen ten opzichte van 2008. Ook de zaken van geen gelijkens zijn toegenomen in vergelijking met 2008. Met 25,4% nemen zij ook in 2009 de tweede plaats in. We zien verder bij de vervalste documenten dat het vervalsen van de personaliabladzijde het meest werd toegepast (11,5%), gevolgd door de fotovervanging (8,0%) en de valse personaliabladzijde (5,7%).

Tabel 3.4.3.a Modus Operandi documentfraude		2009		2008
Soort documentfraude	Modus operandi	Aantal	Percentage	Percentage
Vervalst	Personalia blz vervalst	70	13,7	11,5
	Foto vervangen	41	8,0	8,7
	Personalia blz vals	29	5,7	8,1
	Overige vervalsingen	5	1,0	2,1
	Blanco gestolen	3	0,6	2,4
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	1	0,2	0,0
	Personalia blz vervangen	1	0,2	0,2
	Visum vervalst	1	0,2	0,4
	Valse stempels	1	0,2	0,0
	Visum vals	1	0,2	0,2
Totaal		153	29,9	32,7
Vals	Totaal vals	220	43,1	40,7
	Totaal	220	43,1	40,7
Goed	Geen gelijkens	130	25,4	23,9
	Frauduleus verkregen	5	1,0	1,8
	Fantasie	3	0,6	0,0
	Totaal	138	27,0	25,7
Totaal		511	100	100

Het verschilt overigens per soort document welke modus operandi werd aangetroffen. Bij de identiteitskaarten bleek meer dan de helft totaal vals te zijn terwijl bij de aangetroffen paspoorten dit percentage op 16,3% ligt. Paspoorten werden het meest vervalst (53,8%), identiteitskaarten minder (21%). Dit is op zich te verklaren omdat paspoorten veelal voorzien zijn van meer en betere beveiligingen. Een identiteitskaart is moeilijker te vervalsen omdat het tegenwoordig veelal polycarbonaat kaartjes zijn welke zich niet lenen tot raderen.

In tabel 3.4.3.b staan de modi operandi van de paspoorten weergegeven. Bij de paspoorten bleek 53,8% vervalst, 30% goed maar gebruikt door een ander en 16,3% totaal vals te zijn. De meest aangetroffen modus operandi van documentfraude bij paspoorten is die van geen gelijkens. Met 48 zaken is dit 30,0% van het totaal. Het vervalsen van de personaliabladzijde neemt met 18,1% de tweede plaats in, gevolgd door de valse personaliabladzijde en het totaal valse paspoort met ieder 16,3%. Deze top drie beslaat 80% van het totaal aantal documenten. Het aandeel geen gelijkens zaken, valse personalia pagina's en totaal valse paspoorten neemt toe ten opzichte van 2008. Het aandeel valse personaliabladzijden nam af.

		2009		2008
Tabel 3.4.3.b Modus Operandi documentfraude paspoorten		Aantal	Percentage	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi			
Vervalst	Personalia biz vervalst	29	18,1	12,6
	Personalia biz vals	26	16,3	21,3
	Foto vervangen	21	13,1	14,8
	Overige vervalsingen	4	2,5	1,1
	Blanco gestolen	1	0,6	2,2
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	1	0,6	0,0
	Personalia biz vervangen	1	0,6	0,6
	Visum vervalst	1	0,6	1,1
	Valse stempels	1	0,6	0,0
	Visum vals	1	0,6	0,6
Totaal		86	53,8	56,8
Vals	Totaal vals	26	16,3	13,7
	Totaal	26	16,3	13,7
Goed	Geen gelijkenis	48	30,0	29,5
	Totaal	48	30,0	29,5
Totaal		160	100	100

Bij de identiteitskaarten bleek 50,3% totaal vals, 26,2% goed maar gebruikt door een ander en 20,8% vervalst te zijn. Bij de identiteitskaarten is in tabel 3.4.3.c te zien dat de meest voorkomende vorm van documentfraude de totaal valse documenten te zijn. Met 75 zaken maakt deze modus operandi 50,3% uit van het totaal aantal documenten. Zaken van geen gelijkenis nemen met 26,2% de tweede plaats in, gevolgd door de vervalste personaliabladzijden.⁶ Het percentage totaal valse identiteitskaarten en identiteitskaarten waar de personaliabladzijde van is vervalst nam ten opzichte van 2008 toe. Zaken van geen gelijkenis nemen ten opzichte van 2008 af.

		2009		2008
Tabel 3.4.3.c Modus Operandi documentfraude identiteitskaarten		Aantal	Percentage	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi			
Vervalst	Personalia biz vervalst	24	16,1	13,5
	Foto vervangen	6	4,0	5,7
	Blanco gestolen	1	0,7	2,1
	Overig	0	0,0	1,7
	Totaal	31	20,8	23,0
Vals	Totaal vals	75	50,3	48,2
	Totaal	75	50,3	48,2
Goed	Geen gelijkenis	39	26,2	27,4
	Fantasia	3	2,0	0,0
	Frauduleus verkregen	1	0,7	1,4
	Totaal	43	28,9	28,8
Totaal		149	100	100

⁶ De MO "vervalste personaliabladzijde" betekent dat bij een identiteitskaart welke niet is uitgevoerd als een boekje document- of persoonsgegevens zijn veranderd op het enkelvoudige kaartje. Dit kan de voor en/of achterzijde van het document betreffen.

In bovenstaande tabellen is te zien geweest dat de soorten vervalsing per document verschillen. Als er ook nog wordt gekeken naar de nationaliteit van het gebruikte document kan er een overzicht van de meest aangetroffen documentfraude worden gemaakt. De top 20 van de meest aangetroffen documentfraude is te zien in tabel 3.4.3.d. Deze top 20 vormt 41,5% van het totale aantal aangetroffen documenten. In 2008 maakten deze documenten 26,7% deel uit van het geheel. Uit de tabel is af te lezen dat Bulgaarse nationale rijbewijzen waarvan de personaliabladzijde is vervalst het meest werd aangetroffen in 2009. Op de tweede plaats staat een ander Bulgaars document met vervalste personaliabladzijden, de identiteitskaart. Opvallend is verder in de afgebeelde top 20 dat (op 2 na) alle overige hier in voorkomende documenten totaal valse documenten waren of goede documenten die door anderen werden gebruikt. De top 20 bevat twee keer een Nederlands document. Het betreffen hier gevallen van geen gelijkenis. 11 keer werd een identiteitskaart en zeven keer een paspoort gebruikt door een ander dan de houder.

Vergelijken we de top 20 van 2009 met die van 2008 vallen een aantal zaken op. Er is een sterke toename te zien in het aantreffen van Bulgaarse rijbewijzen waarvan de personaliapagina vervalst is (van 1,8% naar 4,7%). Er werden in 2008 geen vluchtelingenpaspoorten van het Verenigd Koninkrijk, totaal valse Litouwse identiteitskaarten en Italiaanse vreemdelingenpaspoorten aangetroffen. In 2009 zien wij deze documenten wel in de top 20.

			2009		2008
Tabel 3.4.3.d Top 20 documentfraude			Aantal	Perc.	Perc.
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi			
Bulgarije	Rijbewijs-nationaal	Personalia biz vervalst	24	4,7	1,8
Bulgarije	Identiteitskaart	Personalia biz vervalst	20	3,9	3,2
Portugal	Identiteitskaart	Totaal vals	14	2,7	0,2
Italië	Verblijfsvergunning	Totaal vals	12	2,3	2,4
Roemenië	Identiteitskaart	Totaal vals	11	2,2	0,6
Italië	Identiteitskaart	Totaal vals	11	2,2	3,2
Litouwen	Rijbewijs-nationaal	Totaal vals	11	2,2	2,2
Nederland	Identiteitskaart	Geen gelijkenis	11	2,2	1,8
Portugal	Rijbewijs-nationaal	Totaal vals	10	2,0	0,8
België	Verblijfsvergunning	Totaal vals	9	1,8	0,8
Frankrijk	Identiteitskaart	Geen gelijkenis	9	1,8	1,8
Groot-Brittannië	Paspoort-vluchtelingen	Geen gelijkenis	9	1,8	0,0
Roemenië	Rijbewijs-nationaal	Totaal vals	8	1,6	0,4
Groot-Brittannië	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	8	1,6	1,6
Litouwen	Identiteitskaart	Totaal vals	8	1,6	0,0
Nederland	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	7	1,4	1,0
Denemarken	Paspoort-nationaal	Personalia biz vals	6	1,2	0,2
Groot-Brittannië	Rijbewijs-nat onaal	Totaal vals	6	1,2	1,8
Italië	Paspoort-vreemdelingen	Foto vervangen	6	1,2	0,0
Italië	Paspoort-vreemdelingen	Totaal vals	6	1,2	1,4
Spanje	Verblijfsvergunning	Totaal vals	6	1,2	1,6
Overig			299	58,5	73,3
Totaal			511		

Hoofdstuk 4 Helpdeskfunctie (niet grensoverschrijdende zaken)

In dit hoofdstuk worden de zaken van documentfraude behandeld waarbij geen sprake was van grensoverschrijding door een (eventuele) verdachte. Zoals in de inleiding is verteld, betreft dit zaken die zijn behandeld door de Helpdesk van het ECID op Schiphol en de falsificatendesks van het ECID die in de drie andere districten van de KMar zijn gevestigd. De zaken kunnen zijn aangedragen door de KMar, maar ook door andere publieke en private organisaties en instellingen, zowel in originele als in gekopieerde vorm. Met 'originele' documenten worden in dit hoofdstuk documenten bedoeld die fysiek zijn onderzocht in dezelfde staat als waarin zij zijn aangeboden of aangetroffen. Ook vanuit het buitenland kunnen documenten ter controle opgestuurd kunnen worden. In die gevallen gaat het bijna uitsluitend om bij de Helpdesk op Schiphol in kopievorm aangeboden Nederlandse paspoorten.

4.1 Aantal zaken en aanbieders

Wat betreft het aantal zaken kan er alleen een vergelijking met 2008 worden gemaakt. Het achteraf maken van een bestand van dit soort zaken ter vergelijking met de cijfers van 2009 was voor de jaren voor 2008 niet haalbaar. In het jaar 2008 betrof het 1127 zaken waarbij geen sprake was van grensoverschrijding. Daarbij zijn in totaal 1370 documenten naar voren gekomen. In 2009 waren het 955 zaken met 1128 documenten. Dit betekent een daling van het aantal zaken van 15,3% en een daling van het aantal documenten van 17,3%. Van de 955 zaken in 2009 zijn er 816 (85,5%) afgedaan bij de Helpdesk van het ECID op Schiphol.

Wat geldt voor het aantal zaken geldt ook voor het aantal aanbieders, alleen een vergelijking met 2008 is mogelijk. In tabel 4.1.a is te zien van wie de zaken in 2008 en 2009 afkomstig waren. De regiopolitie en de KMar zijn duidelijk de twee instanties die de meeste zaken leveren, samen waren ze in 2009 verantwoordelijk voor het aanbrengen van 58,9% van de zaken. In 2008 was hun aandeel nog wel minder, namelijk 46,9%. Van welke regio's van de politie en welke brigades van de KMar deze zaken afkomstig zijn wordt verder in deze paragraaf behandeld. Ten opzichte van 2008 is ook het aandeel zaken afkomstig van de Britse overheid gestegen. Dit betroffen bijna uitsluitend bij de Helpdesk op Schiphol in kopievorm aangeboden Nederlandse paspoorten. Het aandeel zaken aangedragen door 'overheid overig' daalde van 13,8% in 2008 naar 7,7% in 2009. Onder deze noemer vallen instellingen als de Belastingdienst, de Douane, de FIOD, de SIOD, gemeentes en de IND. In de tabel is te zien dat er ook tientallen zaken afkomstig zijn van telecomproviders, de KLPD, bankinstellingen en andere bedrijven.

Tabel 4.1.a Aanbieders zaken	2009		2008
	Aantal	Perc.	Perc.
Regiopolitie	295	30,9	23,2
KMar	267	28,0	26,4
Overheid overig	74	7,7	13,8
Telecom provider	66	6,9	9,1
Britse overheid	65	6,8	1,9
KLPD	64	6,7	4,0
Bankinstelling	59	6,2	6,7
Bedrijf (overig)	54	5,7	9,8
Anders	11	1,2	4,9

Documenten kunnen zoals eerder gezegd bij de falsificatendesks en de Helpdesk van het ECID ook in kopievorm worden aangeboden. De verschillende kenmerken van de documenten die in dit hoofdstuk worden besproken zien er voor originele en in kopievorm aangeboden documenten heel anders uit. Daarom worden de originele en kopieën in dit hoofdstuk ook apart van elkaar besproken.

Dat de originele en in kopievorm aangeboden documenten op verschillende manieren van elkaar verschillen wordt al snel duidelijk als we kijken naar de aanbieders van de zaken van originele en gekopieerde documenten, zoals in de tabellen 4.1.b en 4.1.c te zien is. De zaken met originele documenten komen vooral van de regiopolitie en de KMar, bij het aanleveren van zaken met documenten in kopievorm spelen zij een marginale rol. In tabel 4.1.c is te zien dat het aanleveren van zaken in kopievorm redelijk goed is verdeeld onder de verschillende aanbieders.

Tabel 4.1.b Aanbieders zaken origineel	Aantal	Perc.
Regiopolitie	268	28,1
KMar	254	26,6
Overheid overig	34	3,6
KLPD	28	2,9
Bankinstelling	3	0,3
Telecom provider	2	0,2
Bedrijf (overig)	2	0,2
Anders	1	0,1
Totaal	592	62,0

Tabel 4.1.c Aanbieders zaken kopieën	Aantal	Perc.
Britse overheid	65	6,8
Telecom provider	64	6,7
Bankinstelling	56	5,9
Bedrijf (overig)	52	5,4
Overheid overig	40	4,2
KLPD	36	3,8
Regiopolitie	27	2,8
KMar	13	1,4
Anders	10	1,0
Totaal	363	38,0

Zoals eerder in deze paragraaf aangekondigd worden hier de politieregio's en de brigades van de KMar beschreven die de zaken aan het licht hebben gebracht. Deze zijn te zien in tabel 4.1.d en 4.1.e. Door de wijze van registreren van de zaken bij de falsificatendesks buiten Schiphol is het van een vrij groot percentage zaken niet duidelijk van welke politieregio precies afkomstig waren, namelijk in 38,6% van die gevallen. Bij de zaken van de KMar was het bij 16,5% van de zaken niet duidelijk. Wel duidelijk is dat vooral Brigades op Schiphol veel zaken aanleveren, met de brigade P&B als duidelijk grootste aanbieder (52,4%). Van de politieregio's is Amsterdam/Amstelland met 44,4% duidelijk de grootste aanbieder. Aangezien de Helpdesk op Schiphol verantwoordelijk is voor de afhandeling van 85,5% van de zaken, is het logisch dat KMar-brigades op Schiphol en de nabij gelegen politieregio Amsterdam/Amstelland de grootste aanbieders zijn.

Tabel 4.1.d Zaken Kmar	Aantal	Perc.
Brigade P&B Schiphol	140	52,4
Stuisteam	47	17,6
Brigade Grensbewaking Schiphol	9	3,4
Schipholteam	9	3,4
Brigade R&I Schiphol	7	2,6
Brigade CR&I	6	2,2
Brigade Limburg-Zuid	5	1,9
Overig/onbekend	44	16,5

Tabel 4.1.e Zaken Regiopolitie	Aantal	Perc.
Amsterdam/Amstelland	131	44,4
Kennemerland	17	5,8
Flevoland	15	5,1
Rotterdam-Rijnmond	6	2,0
Utrecht	6	2,0
Zaanstreek-Waterland	6	2,0
Overig/onbekend	114	38,6

4.2 Soorten documenten en Modus Operandi

Deze paragraaf zal dieper ingaan op de documenten die voor fraude zijn gebruikt waarbij geen sprake was van grensoverschrijding in 2009, voor zover bekend bij de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID. De soorten documenten, de nationaliteit van de documenten en de modus operandi zullen hierbij aan bod komen

4.2.1 Soorten documenten

De verschillende soorten documenten waar fraude mee is gepleegd zijn weergegeven in tabel 4.2.1.a. Bijna de helft (43,7%) bestond uit nationale paspoorten, die nagenoeg een even groot deel uitmaken van het totale aantal documenten als in 2008 (44,8%). Na de nationale paspoorten zijn identiteitskaarten (17,3%), bankbiljetten (14,7%) en nationale rijbewijzen (10,1%) de meest aangetroffen soorten documenten. Procentueel gezien is er niet veel verschil in de aandelen van de verschillende documenten ten opzichte van 2008. Wel is het aandeel verblijfsvergunningen gestegen van 1,5% naar 4,9%. Over de bankbiljetten dient hier nog iets gezegd te worden. De 166 'bankbiljetten' die in de tabel zijn opgenomen kunnen namelijk bestaan uit één of meerdere bankbiljetten. Meestal betrof het meerdere bankbiljetten van dezelfde valuta en coupure. De aangetroffen bankbiljetten waren allen totaal vals. Dit soort zaken zijn in de cijfers opgenomen als één 'bankbiljet' omdat het aantal bankbiljetten in de overzichten anders een onevenredig groot deel uit zou maken van de onderzochte vormen van documentfraude. Ook is de verwerking van het aantal en de waardes van de bankbiljetten niet goed genoeg om daar betrouwbare uitspraken over te kunnen doen. Dezelfde methode is toegepast op creditcards en cheques.

Tabel 4.2.1.a Soort document	2009		2008	
	Aantal	Perc.	Aantal	Perc.
Paspoort-nationaal	493	43,7	44,8	
Identiteitskaart	195	17,3	14,4	
Bankbiljet	166	14,7	18,9	
Rijbewijs-nationaal	114	10,1	10,7	
Verblijfsvergunning	55	4,9	1,5	
Overige documenten	48	4,3	5,7	
Creditcard	25	2,2	1,7	
Vervoersbewijs	8	0,7	1,0	
Certificaat-geboorte	5	0,4	-	
Cheque	5	0,4	0,4	
Paspoort-vreemdelingen	3	0,3	-	
Rijbewijs-internationaal	3	0,3	0,2	
Paspoort	2	0,2	0,4	
Paspoort-vluchtelingen	2	0,2	-	
Zeemansboekje / ID card	2	0,2	0,1	
Paspoort-diplomatiek	1	0,1	0,1	
Paspoort-special	1	0,1	-	
Totaal	1128			

Van de in totaal 1128 documenten zijn er 745 (66,0%) in originele vorm onderzocht en 383 (34,0%) in gekopieerde vorm. Tabel 4.2.1.b laat voor dit onderscheid zien welk aandeel de verschillende soorten documenten hebben. Bij zowel de originele als de gekopieerde

documenten zijn nationale paspoorten het meest aangetroffen, hoewel zij bij de gekopieerde documenten duidelijk een groter aandeel hebben (64,8%) dan bij de originele documenten (33,2%). Dit verschil was in 2008 een stuk kleiner (57,4% om 37,8%). Van de 248 in kopievorm onderzochte paspoorten waren er 160 Nederlands (64,8%), bij de in originele vorm onderzochte paspoorten was dit percentage (6,1%). Bankbiljetten worden alleen in originele staat gecontroleerd en hebben bij de originele documenten een groter aandeel dan de identiteitskaarten (22,3% om 15,2%). In 2008 was dit nog andersom. De groei van het aantal verblijfsvergunningen ligt in het aantreffen van frauduleuze originele verblijfsvergunningen, in kopievorm is het aandeel van de verblijfsvergunningen gedaald. De tabellen laten ook zien dat fraude met meer verschillende soorten documenten in originele vorm (kunnen) worden aangetroffen dan in gekopieerde vorm.

Tabel 4.2.1.b Soort document origineel/kopieën	Originelen			Kopieën		
	2009		2008	2009		2008
	Aantal	Perc.	Perc.	Aantal	Perc.	Perc.
Paspoort-nationaal	247	33,2	37,8	248	64,8	57,4
Bankbiljet	166	22,3	14,7	-	-	-
Identiteitskaart	113	15,2	22,6	82	21,4	26,5
Rijbewijs-nationaal	88	11,8	13,9	26	6,8	5,1
Overige documenten	45	6,0	3,3	3	0,8	0,8
Verblijfsvergunning	32	4,3	1,6	23	6,0	10,0
Creditcard	25	3,4	2,6	-	-	-
Vervoersbewijs	8	1,1	1,6	-	-	-
Cheque	5	0,7	0,7	-	-	-
Certificaat-geboorte	5	0,7	-	-	-	-
Rijbewijs-internationaal	3	0,4	0,6	-	-	-
Paspoort-vreemdelingen	3	0,4	0,3	-	-	-
Zeemansboekje / ID card	2	0,3	0,2	-	-	-
Paspoort-vluchtelingen	1	0,1	-	1	0,3	-
Paspoort-special	1	0,1	-	-	-	-
Paspoort-diplomatiek	1	0,1	0,1	-	-	0,2
Totaal	745			383		

4.2.2 Nationaliteit documenten

Deze paragraaf zal ingaan op de nationaliteit van de aangetroffen documenten. In totaal zijn er documenten van 87 verschillende nationaliteiten aangetroffen. Een uitzonderingspositie is die van de Eurobankbiljetten. Deze documenten zijn hier ook als 'nationaliteit' opgenomen omdat zij niet aan één land gebonden zijn. Hetzelfde geldt voor creditcards (Visa, Mastercard). Tabel 4.2.2.a laat de top 20 van de in 2009 aangetroffen nationaliteiten documenten zien en het aandeel dat deze nationaliteiten in 2008 hadden. Opvallend is dat er ten opzichte van 2008 weinig veranderingen zijn. Hoewel het aantal documenten met 17,3% is gedaald, zijn de aandelen van de verschillende soorten nationaliteiten documenten nagenoeg gelijk. De grootste veranderingen waren bij de aangetroffen Griekse en Portugese documenten. Hun aandelen daalden in 2009 ten opzichte van 2008 respectievelijk van 3,5% naar 1,3% en van 2,8% naar 1,3%.

Tabel 4.2.2.a Nationaliteit/soort document top 20	2009		2008
	Aantal	P.erc.	P.erc.
Nederland	374	33,2	31,0
Euro	116	10,3	10,8
Bulgarije	54	4,8	4,5
Litouwen	46	4,1	3,6
Frankrijk	41	3,6	4,5
Ver. Staten van Amerika	38	3,4	2,7
Italië	30	2,7	3,4
België	28	2,5	2,6
Nigeria	28	2,5	2,3
Groot-Brittannië	27	2,4	2,7
Polen	25	2,2	1,9
Tsjechië	23	2,0	1,9
Slovenië	21	1,9	0,5
Griekenland	15	1,3	3,5
Portugal	15	1,3	2,8
Roemenië	14	1,2	1,2
Spanje	14	1,2	0,8
Visa	14	1,2	1,0
Ghana	13	1,2	0,1
Mastercard	11	1,0	0,6
Overig	947	16,0	17,6
Totaal	1128		

De meest aangetroffen nationaliteiten documenten gesplitst in originele en kopieën zijn te zien in de tabellen 4.2.2.b en 4.2.2.c. In originele staat zijn frauduleuze documenten van 84 verschillende nationaliteiten onderschept, in kopievorm van 21 verschillende nationaliteiten. Ook hier zijn geen opvallende veranderingen als men de aandelen van de verschillende nationaliteiten documenten vergelijkt met die van 2008. De grootste verschuiving is de daling van de Nederlandse documenten in kopievorm van 66,2% in 2008 naar 73,6% in 2009. Zoals eerder in deze paragraaf bleek zijn alle eurobiljetten in originele staat onderzocht.

Tabel 4.2.2.b Nationaliteit/soort document top 20 originele	2009		2008
	Aantal	P.erc.	P.erc.
Euro	116	15,6	18,8
Nederland	92	12,3	11,4
Bulgarije	44	5,9	5,7
Litouwen	38	5,1	4,7
Ver. Staten van Amerika	37	5,0	4,2
Italië	30	4,0	5,0
Polen	22	3,0	1,7
Nigeria	21	2,8	3,9
België	20	2,7	2,7
Slovenië	20	2,7	0,5
Tsjechië	19	2,6	2,8
Groot-Brittannië	17	2,3	1,9
Frankrijk	14	1,9	2,0
Roemenië	14	1,9	1,9
Visa	14	1,9	1,6
Ghana	13	1,7	-
Griekenland	12	1,6	4,0
Spanje	12	1,6	1,0
Mastercard	11	1,5	0,9
Albanië	10	1,3	0,9
Irak	10	1,3	1,3
Overig	586	21,3	25,1
Totaal	745		

Tabel 4.2.2.c Nationaliteit/soort document kopieën	2009		2008
	Aantal	P.erc.	P.erc.
Nederland	282	73,6	66,2
Frankrijk	27	7,0	8,8
Bulgarije	10	2,6	2,9
Groot-Brittannië	10	2,6	2,4
Litouwen	8	2,1	2,2
België	8	2,1	1,8
Portugal	8	2,1	5,3
Nigeria	7	1,8	0,6
Tsjechië	4	1,0	0,2
Polen	3	0,8	2,6
Griekenland	3	0,8	2,2
Spanje	2	0,5	0,6
Duitsland	2	0,5	0,2
Oostenrijk	2	0,5	0,4
Slovenië	1	0,3	-
Zuid-Afrika	1	0,3	0,6
Togo	1	0,3	-
Ver. Staten van Amerika	1	0,3	-
Senegal	1	0,3	0,2
Soedan	1	0,3	0,6
Sri Lanka	1	0,3	0,2
Overig	383	100	2,0
Totaal	383		

4.2.3 Modus Operandi

De modus operandi van de gepleegde documentfraude zal in deze paragraaf op verschillende manieren worden belicht. Om te beginnen wordt er in 4.2.3.a een overzicht gegeven van gebruikte modi operandi van de in dit hoofdstuk beschreven documentfraude. In de tabel is te zien dat er een aantal modi operandi meer in staan ten opzichte van soortgelijke tabellen in de twee voorgaande hoofdstukken. Dit betreft in de categorie 'vervalst' de modi operandi 'Personalia blz vals/vervalst', 'verblijfsvergunning vals/vervalst' en 'visum vals/vervalst'. De oorzaak hiervan is dat er bij de echtheidscontrole van dit soort documenten in kopievorm niet met zekerheid gezegd kan worden of ze vals of vervalst zijn. Vandaar de aanduiding vals/vervalst. Net als bij de nationaliteit van de documenten is er in de modi operandi van de documentfraude niet veel verschil met 2008 te zien. Totaal valse documenten is de modus operandi van 44,9% van de aangetroffen documenten. Vervalste documenten maakten 50,4% van het totaal uit. Valse, vervalste of valse/vervalste personaliablad zijden waren in 32,2% van de documenten de gebruikte modus operandi.

Tabel 4.2.3.a Modus Operandi documentfraude	2009		2008
	Aantal	P.erc.	P.erc.
Soort	Modus operandi		
Vervalst	Personalia blz vals/vervalst		
	233	20,7	21,2
	Overige vervalsingen		
	88	7,8	5,9
	Personalia blz vals		
	67	5,9	6,1
	Personalia blz vervalst		
	64	5,7	5,9
	Foto vervangen		
	65	5,8	6,1
	Blanco gestolen		
	15	1,3	2,8
	Verblijfsvergunning vals/vervalst		
	7	0,6	0,2
	Verblijfsvergunning vervalst		
	5	0,4	0,4
	Visum blanco gestolen		
	4	0,4	-
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd		
	4	0,4	0,4
	Bladzijde vervangen		
	3	0,3	0,2
	Visum vals		
	3	0,3	0,1
	Verblijfsvergunning blanco gestolen		
	2	0,2	-
	Verblijfsvergunning vals		
	2	0,2	-
	Personalia blz vervangen		
	2	0,2	0,3
	Visum vervalst		
	2	0,2	-
	Valse stempels		
	2	0,2	0,4
	Visum vals/vervalst		
	1	0,1	-
Totaal	569	50,4	50,0
Vals	Totaal vals		
	507	44,9	44,3
Totaal	507	44,9	44,3
Goed	Frauduleus verkregen		
	41	3,6	3,1
	Geen gelijkenis		
	7	0,6	1,1
Totaal	48	4,3	4,2
	Nog in onderzoek/onbekend		
	4	0,4	1,4
Totaal	1128	100	100

Tabel 4.2.3.b laat de gebruikte modi operandi van documentfraude zien voor de originele en gekopieerde documenten. Daarin is te zien dat veruit de meeste totaal valse documenten in originele vorm zijn onderzocht. Dit percentage is ook gestegen ten opzichte van 2008 van 35,6% naar 39,5%. Het aandeel totale valse in kopievorm onderzochte documenten daalde van 8,7% in 2008 naar 5,5% in 2009. Bij de documenten in kopievorm zijn vals/vervalste

personaliabladzijden veruit de meest gebruikt modus operandi. Er zijn geen grote veranderingen te zien in de gebruikte modi operandi bij de originele en/of de gekopieerde documenten.

Tabel 4.2.3.b Modus Operandi documentfraude originele/kopieën		Originelen			Kopieën		
		2009		2008	2009		2008
Soort	Modus operandi	Aantal	Perc.	Perc.	Aantal	Perc.	Perc.
Vervalst	Personalia blz vals/vervalst	-	-	-	233	20,7	21,2
	Overige vervalsingen	45	4,0	3,2	43	3,8	2,7
	Personalia blz vals	67	5,9	6,1	-	-	-
	Personalia blz vervalst	64	5,7	5,9	-	-	-
	Foto vervangen	54	4,8	5,6	11	1,0	0,5
	Blanco gestolen	11	1,0	2,6	4	0,4	0,2
	Verblijfsvergunning vals/vervalst	-	-	-	8	0,7	0,2
	Verblijfsvergunning vervalst	4	0,4	0,2	-	-	-
	Visum blanco gestolen	2	0,2	-	2	0,2	-
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	4	0,4	0,4	-	-	-
	Bladzijde vervangen	3	0,3	0,2	-	-	-
	Visum vals	3	0,3	0,1	-	-	-
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	2	0,2	-	-	-	-
	Verblijfsvergunning vals	2	0,2	-	-	-	-
	Personalia blz vervangen	2	0,2	0,3	-	-	-
	Visum vervalst	2	0,2	0,3	-	-	-
	Valse stempels	2	0,2	0,4	-	-	-
	Visum vals/vervalst	-	-	-	1	0,1	-
Totaal		267	23,7	25,3	302	26,8	24,8
Vals	Totaal vals	445	39,5	35,6	62	5,5	8,7
Totaal		445	39,5	35,6	62	5,5	8,7
Goed	Frauduleus verkregen	30	2,7	1,8	11	1,0	1,3
	Geen gelijkens	2	0,2	0,7	5	0,4	0,4
Totaal		32	2,8	2,5	16	1,4	1,7
	Nog in onderzoek/onbekend	1	0,1	0,8	4	0,4	0,6
Totaal		744	66,0	64,2	384	34,0	35,8

In paragraaf 4.2.1 is verteld dat nationale paspoorten (43,7%), identiteitskaarten (17,3%) en bankbiljetten (14,7%) de meest gebruikte soort documenten zijn. Hier zal kort worden beschreven wat de gebruikte modi operandi bij deze soort documenten zijn. Bij de bankbiljetten is dat snel gedaan: die waren allemaal totaal vals, zowel de originele als de kopieën. De belangrijkste soorten bankbiljetten waren de Euro's (69,3%) en de US Dollars (21,7%).

De modi operandi van documentfraude van de 493 aangetroffen nationale paspoorten zijn te zien in tabel 4.2.3.c. Naast de modi operandi van alle 493 paspoorten samen is in deze tabel ook het onderscheid in originelen (49,7%) en kopieën (50,3%) gemaakt. Vergeleken met de modi operandi van het totale aantal documenten zijn er meer vervalste paspoorten en minder totaal vals. Bij het totale aantal documenten was 44,9% totaal vals, bij de paspoorten is dit maar 11,0%. Het percentage totaal vals paspoorten is in vergelijking met 2008 ook minder geworden (14,5% naar 11,0%).

Tabel 4.2.3.c Modus Operandi documentfraude paspoorten		Totaal			Originelen			Kopieën		
		2009		2008	2009		2008	2009		2008
Soort	Modus operandi	Aantal	Perc.	Perc.	Aantal	Perc.	Perc.	Aantal	Perc.	Perc.
Vervalst	Personalia blz vals/vervalst	186	37,7	32,7	-	-	-	188	36,1	32,7
	Personalia blz vals	60	12,2	12,4	59	12,0	12,4	-	-	-
	Personalia blz vervalst	47	9,5	8,0	46	9,3	8,0	-	-	-
	Foto vervangen	43	8,7	9,8	35	7,1	9,0	8	1,6	0,8
	Overige vervalsingen	37	7,5	8,3	25	5,1	4,5	12	2,4	4
	Blanco gestolen	10	2,0	5,0	6	1,2	4,7	4	0,8	0,3
	Visum blanco gestolen	4	0,8	-	2	0,4	-	2	0,4	-
	Visum vals	3	0,6	0,3	3	0,6	0,3	-	-	-
	Verblijfsvergunning vervalst	3	0,6	0,5	3	0,6	0,5	-	-	-
	Bladzijde vervangen	3	0,6	0,7	3	0,6	1,2	-	-	-
	Visum vervalst	2	0,4	-	2	0,4	0,7	-	-	-
	Verblijfsvergunning vals	2	0,4	-	2	0,4	-	-	-	-
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	2	0,4	-	2	0,4	-	-	-	-
	Valse stempels	2	0,4	1,0	2	0,4	1,0	-	-	-
	Visum vals/vervalst	1	0,2	0,7	-	-	-	1	0,2	-
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	1	0,2	0,5	1	0,2	0,5	-	-	-
Totaal		406	81,9	79,9	191	38,7	30,4	215	43,6	37,8
Vals	Totaal vals	54	11,0	14,5	35	7,1	8,8	19	3,9	5,7
Totaal		54	11,0	14,5	35	7,1	8,8	19	3,9	5,7
Goed	Geen gelijkens	4	0,8	1,0	18	3,7	1,0	3	0,6	0,2
	Frauduleus verkregen	25	5,1	2,4	1	0,2	0,8	7	1,4	1,8
Totaal		29	5,9	3,4	19	3,9	1,8	10	2,0	1,7
	Nog in onderzoek/onbekend	4	0,8	2,2	-	-	0,7	4	0,8	0,7
Totaal		493	100	100	245	49,7	41,7	248	50,3	45,9

Wat voor de modi operandi van de nationale paspoorten in tabel 4.2.3.c is gedaan, is in tabel 4.2.3.d voor de aangetroffen identiteitskaarten gedaan. Van de 196 aangetroffen identiteitskaarten waren er 117 (59,7%) totaal vals, wat meer is dan bij het totaal aantal documenten (44,9%) en nationale paspoorten (11,0%). Ook ten opzichte van 2008 (52,1%) is dit aandeel gestegen. Van die 117 totaal vals paspoorten waren er 46 Nederlands. Opvallend is de daling van het aandeel gekopieerde identiteitskaarten met vals/vervalste personaliabladzijden van 22,4% naar 12,8%.

Tabel 4.2.3.d Modus Operandi documentfraude identiteitskaarten		Totaal			Originelen			Kopieën		
		2009		2008	2009		2008	2009		2008
documentfraude	Modus operandi	Aantal	Perc.	Perc.	Aantal	Perc.	Perc.	Aantal	Perc.	Perc.
Soort	Overige vervalsingen	25	13,3	8,8	7	3,6	3,4	19	9,7	7,7
	Personalia blz vals/vervalst	25	12,8	22,4	-	-	-	25	12,8	22,4
	Foto vervangen	10	5,1	3,5	8	4,1	3,1	2	1,0	0,4
	Personalia blz vervalst	8	4,1	5,8	8	4,1	5,8	-	-	-
	Personalia blz vals	3	1,5	0,4	3	1,5	0,4	-	-	-
	Blanco gestolen	3	1,5	0,4	3	1,5	0,4	-	-	-
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	1	0,5	0,8	1	0,5	0,8	-	-	-
Totaal		76	39,0	42,1	30	15,4	13,9	46	23,6	30,5
Vals	Totaal vals	117	59,7	52,1	81	41,5	32,4	36	18,5	19,3
Totaal		117	59,7	52,1	81	41,5	32,4	36	18,5	19,3
Goed	Frauduleus verkregen	2	1,0	3,5	2	1,0	2,3	-	-	-
Totaal		2	1,0	3,5	2	1,0	2,3	-	-	-
	Nog in onderzoek/onbekend	-	-	2,3	-	-	1,2	-	-	-
Totaal		195	100	100	113	57,9	49,8	82	42,1	50,2

Ten slotte zal ter afsluiting van dit hoofdstuk de top 10 van documentfraude (nationaliteit document, soort document, modus operandi) worden beschreven. Deze top 10 (te zien in tabel 4.2.3.e.) is in totaal 40,1% van het totaal aantal documenten. In de tabel is te zien dat Nederlandse (gekopieerde) paspoorten met vals/vervalste personaliabladzijden de meest aangetroffen soort documentfraude is. Vergeleken met 2008 hebben zij ook een groter aandeel (12,7% om 9,7%) in het totaal. Ook totaal valse Eurobiljetten zijn net als in 2008 veel aangetroffen. In de top 10 staan 5 soorten documentfraude met Nederlandse documenten. Het aandeel Nederlandse identiteitskaarten met vals/vervalste personaliabladzijden daalde van 3,5% in 2008 naar 1,9% in 2009. Vergeleken met 2008 zijn er verder geen grote veranderingen in de percentages die deze soorten documentfraude van het totaal uitmaken.

Tabel 4.2.3.e Top 10 documentfraude			2009				2008
			Aantal	Origineel	Kopie	Perc.	Perc.
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi					
Nederland	Paspoort-nationaal	Personalia blz vals/vervalst	143	-	143	12,7	9,7
Euro	Bankbiljet	Totaal vals	115	115	-	10,2	10,7
Nederland	Identiteitskaart	Totaal vals	46	14	32	4,1	3,2
US Dollar	Bankbiljet	Totaal vals	36	36	-	3,2	2,7
Nederland	Identiteitskaart	Personalia blz vals/vervalst	21	-	21	1,9	3,5
Bulgarije	Paspoort-nationaal	Personalia blz vervalst	16	16	-	1,4	1,0
Frankrijk	Paspoort-nationaal	Totaal vals	15	3	12	1,3	1,1
Nederland	Rijbewijs-nationaal	Personalia blz vals/vervalst	15	-	15	1,3	0,7
Litouwen	Rijbewijs-nationaal	Totaal vals	12	12	-	1,1	0,9
Litouwen	Identiteitskaart	Totaal vals	11	10	1	1,0	0,7
Mastercard	Creditcard	Totaal vals	11	11	-	1,0	0,5
Nederland	Verblijfsvergunning	Totaal vals	11	4	6	1,0	2,2
Overig			676	524	153	59,9	63,1
Totaal			1128	745	383	100	100

Hoofdstuk 5: Nederlandse documenten

In dit hoofdstuk wordt het geconstateerde misbruik met Nederlandse documenten belicht. Het betreft hier het misbruik geconstateerd binnen de scope van de KMar. Naast misbruik met originele documenten komt ook misbruik door middel van gekopieerde valse of vervalste documenten of gemanipuleerde kopieën van originele documenten aan bod. In dit hoofdstuk zullen achtereenvolgens worden besproken het aantal zaken, een kort profiel van de verdachten van deze fraude, informatie over de reisbeweging van de verdachten en de laatste paragraaf gaat over de soorten documenten en de modus operandi van de fraude.

5.1 Aantal zaken

In 2009 werden 116 gevallen van fraude behandeld met originele Nederlandse documenten en 284 met kopieën van Nederlandse documenten. De fraude met de originele documenten is zowel afkomstig van de grenscontrole op Schiphol (29), overige grenscontroles in het land (35) en overige werkzaamheden in het land zonder grensoverschrijding (52). Bij de 284 gevallen van fraude met een kopie was geen sprake van grensoverschrijding. Van deze 284 documenten zijn er zes door de buitenposten van het ECID behandeld, de rest is allemaal in behandeling geweest bij de Helpdesk op Schiphol.

5.2 Profiel verdachten

Verderop in dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het Nederlandse document wordt "aangevallen". In deze paragraaf wordt beschreven door wie deze feiten worden gepleegd. Van de 116 gevallen van fraude met originele Nederlandse documenten is er in 60 gevallen een verdachte bij in beeld gekomen, 27 op Schiphol en 33 bij overige grenscontroles. Deze zullen hier apart worden besproken.

De nationaliteit van de verdachten met de door hen gebruikte soort vervalsing die in het land zijn aangehouden zijn te zien in tabel 5.2.a. De soort vervalsing "goed" betroffen op één na (de Franse verdachte) allemaal gevallen van geen gelijkens. De meest aangetroffen nationaliteit verdachten in het land waren Somaliërs. Vijf van de zeven Somaliërs waren "impostors". Deze zaken deden zich vooral voor bij grenscontroles richting het Verenigd Koninkrijk. In de tabel is ook te zien dat er vijf Nederlanders in het land zijn onderschept die andermans document gebruikten. Van de 33 in het land onderschepte verdachten waren er maar liefst 29 zaken van geen gelijkens.

Op Schiphol is te zien dat onder andere een aantal Surinamers (4), Somaliërs (3) en Nederlanders (3) werden aangehouden voor het reizen op andermans reisdocument. De Somaliërs reisden vanuit onder andere Griekenland en Turkije naar Nederland. De Surinaamse "impostors" kwamen uit het controleproces van de Douane en Brigade Drugs Bestrijding. Twee van de aangehouden Nederlanders betroffen vrienden die trachtten de grensbewakers als grap te misleiden en elkaars document aan te bieden. De grap werd doorzien en uiteindelijk werd het vergrijp middels een transactie afgedaan. De vier vervalsingen aangetroffen op Schiphol betroffen paspoorten waaruit stempels en/of pagina's waren verwijderd. Deze zaken bleken hoogstwaarschijnlijk drugs gerelateerd.

Tabel 5.2.a Nationaliteit verdachten en soort vervalsing grens land		Aantal	Percentage
Nationaliteit verdachte	Soort vervalsing		
Somalie	Goed	5	15,2
	Vals	1	3,0
	Vervalst	1	3,0
Nederland	Goed	5	15,2
Marokko	Goed	3	9,1
	Vals	1	3,0
Ghana	Goed	3	9,1
Angola	Goed	2	6,1
China	Goed	2	6,1
Suriname	Goed	1	3,0
Irak	Vervalst	1	3,0
Sierra Leone	Goed	1	3,0
Burundi	Goed	1	3,0
Frankrijk	Goed	1	3,0
Guinee	Goed	1	3,0
Kongo	Goed	1	3,0
Mozambique	Goed	1	3,0
Nigeria	Vals	1	3,0
Turkije	Goed	1	3,0
Totaal		33	100

Tabel 5.2.b Nationaliteit verdachten en soort vervalsing Schiphol		Aantal	Percentage
Nationaliteit verdachte	Soort vervalsing		
Nederland	Vervalst	4	14,8
	Goed	3	11,1
Afghanistan	Goed	2	7,4
	Vervalst	2	7,4
	Vals	1	3,7
Suriname	Goed	4	14,8
Somalie	Goed	3	11,1
Irak	Goed	1	3,7
	Vervalst	1	3,7
Sierra Leone	Goed	1	3,7
Dominicaanse Rep.	Goed	1	3,7
Groot-Brittannië	Vervalst	1	3,7
Iran	Goed	1	3,7
Kenia	Goed	1	3,7
Soedan	Vervalst	1	3,7
Totaal		27	100

5.3 Reisbeweging

In voorgaande paragraaf hebben is beschreven door wie het Nederlandse document misbruikt werd. In deze paragraaf worden (voor zover bekend) de routes belicht waarop het document werd gebruikt. In onderstaande tabellen staan deze bekende routes weergegeven, gesplitst naar de verdachten die de Nederlandse grens met een vliegtuig passeerden (30) en verdachten die dat met ander vervoer deden (33).

De route van de verdachten die met het vliegtuig reisden zijn te zien in tabel 5.3.a. Van de 30 verdachten zijn er 28 onderschept op Schiphol, één op Rotterdam Airport en één op Eindhoven Airport. Op de luchthavens werden de meeste Nederlandse documenten op de route vanuit Griekenland aangetroffen (23,3%). Het betroffen hier vooral personen die na hun aanhouding politiek asiel aanvroegen. Deze personen claimden Afghaan (4), Somaliër, Iraakse en Soedanees te zijn. De twee personen die Nederland vanuit Turkije inreisden waren Somaliër en vroegen eveneens asiel aan.

Op de weg (zowel met de auto, de trein als de bus) werden de meeste Nederlandse documenten op de grens België-Nederland aangetroffen (54,5%). Dit is te zien in tabel 5.3.b. Het betroffen het meest Nederlanders (12,1%) die om verschillende redenen documentfraude pleegden.

Tabel 5.3.a Route verdachten vliegtuig		Aantal	Percentage
Route			
Griekenland - Nederland		7	23,3
Turkije - Nederland		2	6,7
Domi. Rep. - Nederland		2	6,7
Suriname - Nederland		2	6,7
Groot-Brittannië - Nederland		2	6,7
Nederland - Canada		2	6,7
Nederland - Groot-Brittannië		2	6,7
Nederland - Ierland		2	6,7
Ned. Antillen - Nederland		2	6,7
Nederland - Suriname		2	6,7
Italië - Nederland		1	3,3
Nederland - Syrië		1	3,3
Nederland - Ned. Antillen		1	3,3
Nederland - Iran		1	3,3
Aruba - Nederland		1	3,3
Totaal		30	100

Tabel 5.3.b Route verdachten overig vervoer		Aantal	Percentage
vervoer	Route		
Auto	België - Nederland	8	24,2
	Duitsland - Nederland	4	12,1
	Nederland - Duitsland	1	3,0
Totaal		13	39,4
Trein	België - Nederland	6	18,2
	Frankrijk - Nederland	1	3,0
	Nederland - Duitsland	1	3,0
	Duitsland - Nederland	1	3,0
Totaal		9	27,3
Bus	België - Nederland	4	12,1
	Duitsland - Nederland	4	12,1
Totaal		8	24,2
Boot	Nederland - Ver. Konink.	3	9,1
	Totaal	3	9,1
Totaal		33	100

5.4 Soorten documenten en Modus Operandi

In deze paragraaf zal vooral in worden gegaan op de fraude met originele documenten. Eerst zullen de verschillende soorten originele documenten worden beschreven. Vervolgens zal in worden gegaan op de modi operandi van de aangetroffen Nederlandse nationale paspoorten en de Nederlandse identiteitskaarten. De paragraaf zal worden afgesloten met een korte beschrijvingen van de fraude met kopieën van Nederlandse documenten.

5.4.1 Soorten documenten

Vooraf de fraude met originele documenten zal in dit hoofdstuk worden belicht. Het betroffen hier niet alleen reisdocumenten. In tabel 5.4.1 is te zien welke soort documenten het betrof. De meeste fraude werd gepleegd met het nationale paspoort (39,7%), gevolgd door de identiteitskaart (27,6%). Bij 51% van de aangetroffen originele Nederlandse documenten was geen sprake van grensoverschrijding, 22% is afkomstig vanuit de passagiersstroom te Schiphol en 27% werd onderkend aan andere landsgrenzen.

Tabel 5.4.1 Soort documenten	Aantal	Perc.
Paspoort-nationaal	46	39,7
Identiteitskaart	32	27,6
Rijbewijs-nationaal	15	12,9
Verblijfsvergunning	14	12,1
Paspoort-vreemdelingen	5	4,3
Paspoort-vluchtelingen	4	3,4
Totaal	116	100

5.4.2 Modus operandi

Het Nederlandse document blijkt een sterk document. Dit blijkt onder andere uit de soorten vervalsingen die zijn aangetroffen en het feit dat het percentage totaal valse documenten (rijbewijzen en identiteitskaarten) lager ligt dan bij documenten van andere landen. Ook het hoge percentage van zaken van geen gelijkenis is een indicatie dat het Nederlands document

moeilijk te vervalsen / na te maken is. In tabel 5.4.2.a is te zien dat 40,5% van de documenten werd gebruikt door een ander dan de houder van het document. Dit percentage ligt ruim boven het overall beeld.

Soort documentfraude	Modus operandi	Aantal	Percentage
Vervalst	Overige vervalsingen	13	11,2
	Personalia blz vals	13	11,2
	Personalia blz vervalst	5	4,3
	Blanco gestolen	3	2,6
	Personalia blz vervangen	2	1,7
	Foto vervangen	1	0,9
	Bladzijde vervangen	1	0,9
Totaal		38	32,8
Vals	Totaal vals	26	22,4
	Totaal	26	22,4
Goed	Geen gelijkenis	47	40,5
	Frauduleus verkregen	5	4,3
	Totaal	52	44,8
Totaal	Totaal	104	90

De soorten fraude verschillen per document. Zo werden vreemdelingen- en vluchtelingenpaspoorten niet vals of vervalst aangetroffen, maar alleen in zaken van geen gelijkenis. Ook de aangetroffen verblijfsvergunningen bleken niet vervalst. Zeven verblijfsvergunningen bleken totaal vals, drie waren frauduleus afgegeven en vier werden gebruikt door anderen dan de houder. Bij de aangetroffen rijbewijzen werden wel vervalste exemplaren aangetroffen. In bijna alle gevallen betrof het hier het oude model (drieluik) waarvan de personalia bladzijde was vervalst (1), totaal vals was (5) of was vervangen door een ander originele personaliapagina (2). Van het nieuwe type rijbewijs werden totaal valse exemplaren (3), frauduleus afgegeven exemplaar (1) en originele exemplaren gebruikt door anderen dan de houder (3) aangetroffen.

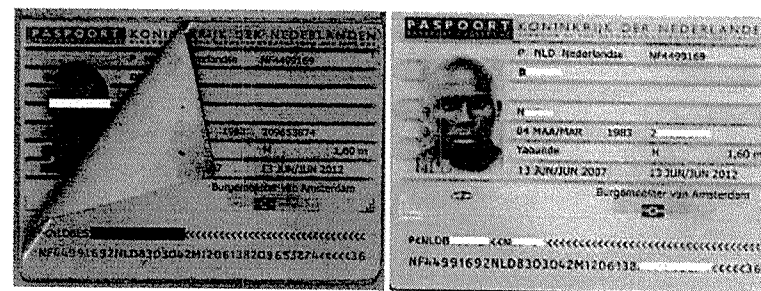
Op de documentfraude met Nederlandse nationale paspoorten en identiteitskaarten zal nu wat dieper worden ingegaan. Hierbij was ook informatie aanwezig om vergelijkingen met dezelfde soort fraude in 2008 te kunnen maken.

In tabel 5.4.2.b is de fraude met Nederlandse paspoorten weergegeven. In vergelijking met het jaar 2008 werden er dit jaar 31% minder Nederlandse paspoorten aangetroffen. De verhoudingen tussen de vervalste en goede (maar frauduleus gebruikte) documenten ligt nagenoeg gelijk als in 2008. Het percentage valse personalia pagina's nam wel af (van 28,4% naar 17,4%) en het percentage zaken van geen gelijkenis nam toe (van 34,3% naar 43,5%). In 2008 werden 6 paspoorten aangetroffen bij de originele houder terwijl het document eerder als gestolen of vermist was opgegeven. Soortgelijke gevallen zijn niet aangetroffen in 2009. Er werden in 2009 (evenals in 2008) geen totaal valse nationale paspoorten aangetroffen. Eén van de paspoorten werd aangetroffen bij de originele houder maar bleek te zijn afgegeven op frauduleuze gronden. Deze persoon reisde uit naar Iran op het Nederlandse paspoort maar bleek tevens in bezit van een aan hem afgegeven Iraans paspoort afgegeven op een andere identiteit. Het Nederlandse paspoort was afgegeven na het Iranese paspoort en derhalve op frauduleuze gronden afgegeven.

Soort documentfraude	Modus operandi	2009		2008	
		Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Vervalst	Overige vervalsingen	11	23,9	16	23,9
	Personalia blz vals	8	17,4	19	28,4
	Personalia blz vervalst	3	6,5	1	1,5
	Bladzijde vervangen	1	2,2	1	1,5
	Blanco gestolen	1	2,2	0	0,0
	Foto vervangen	1	2,2	0	0,0
Totaal		25	54,3	37	55,2
Goed	Geen gelijkenis	20	43,5	23	34,3
	Frauduleus verkregen	1	2,2	1	1,5
	Gestolen/vermist	0	0,0	6	9,0
Totaal		21	45,7	30	44,8
Totaal	Totaal	46	100	67	100

In totaal 25 gevallen bleek een Nederlands paspoort vervalst te zijn. Eerder is gesteld dat Nederlandse documenten (dus ook het paspoort) moeilijk te vervalsen zijn. Dit blijkt na verdere analyse van de aangetroffen vervalsingen ook zo te zijn. In de 11 gevallen die onder "overige vervalsingen" zijn weggeschreven bleek het te gaan om uit het paspoort verwijderde pagina's of verwijderde stempels. Deze paspoorten werden veelal aangetroffen bij verdachten die tijdens drugscontroles opvielen of tegen de lamp liepen. Kennelijk werden de pagina's en stempels verwijderd om hun reisroute naar bronlanden van verdovende middelen te maskeren.

Van acht paspoorten bleek de personaliabladzijde vals. Eén geval betrof een oud model Nederlands paspoort waarbij de originele personaliabladzijde was verwijderd en voorzien van een totaal vals exemplaar. Dit document was door de regiopolitie IJsseland in beslag genomen bij een verdachte en had inmiddels zijn geldigheid verloren. De overige zeven gevallen betroffen paspoorten van het huidige model waarbij dit niet zo eenvoudig meer blijkt te zijn. Het policarbonaat personaliabladzijde werd in deze gevallen voorzien van een sticker met hierop de afbeelding van een personalia pagina (zie onderstaande afbeelding). In de meeste gevallen werd de voorzijde voorzien van een sticker maar in een enkel geval ook de achterzijde. Het detecteren van deze vorm van vervalsing is eenvoudig indien men het paspoort in handen heeft. De veiligheidskenmerken en het reliëf ontbreken namelijk.

In drie gevallen bleek de personaliabladzijde vervalst. In één geval bleek dat een bezoekerster van de Penitentiaire Inrichting (PI) de Grittenborg die ter identificatie haar paspoort aanbood.

Dit document was voorzien van een tweede met onuitwisbare inkt aangebrachte handtekening. Het document werd door de apparatuur van de PI afgekeurd en personeel van de buitenpost Zwolle maakte proces-verbaal op. Achteraf bleek de houdster van het document niet tevreden te zijn met de bij de aanvraag door haar geplaatste handtekening en ze meende dit op deze wijze te kunnen oplossen.

In de overige gevallen werd een poging gedaan te reizen met een paspoort voorzien van andere foto. Het vervangen van een foto, zoals gedaan in oudere modellen van het Nederlands paspoort, blijkt onmogelijk of in ieder geval onaantrekkelijk dus wordt een transparant folie over de personaliapagina geplakt. Op de folie staat de nieuwe pasfoto afgebeeld en in één van de gevallen werd op de zelfde wijze ook het geboortjaar aangepast (zie onderstaande afbeelding).

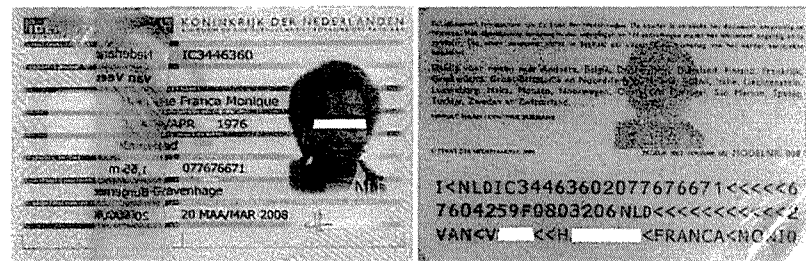

De aangetroffen documentfraude met Nederlandse identiteitskaarten is te zien in tabel 5.4.2.c. In vergelijking met 2008 werden er dit jaar 20% minder identiteitsbewijzen aangetroffen. De percentages vervalste en valse identiteitskaarten stegen in 2009 ten opzichte van 2008, het aandeel fraude met goede documenten daalde. In tegenstelling tot 2008 werden dit jaar geen frauduleus afgegeven identiteitsbewijzen aangetroffen.

Tabel 5.4.2.c MO Nederlandse identiteitsbewijzen		2009		2008	
		Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi				
	Vervalst	2	6,3	1	2,5
	Personalía blz vervalst	1	3,1	0	0,0
	Totaal	3	9,4	1	2,5
Vals	Totaal vals	16	50,0	17	42,5
	Totaal	16	50,0	17	42,5
Goed	Geen gelijkens	13	40,6	21	52,5
	Frauduleus verkregen	0	0,0	1	2,5
	Totaal	13	40,6	22	55,0
	Totaal	32	100	40	100

De totaal valse identiteitsbewijzen varieerden van kwaliteit. Geen van de identiteitsbewijzen waren voorzien van een nagemaakt veiligheidskenmerk en waren derhalve eenvoudig te onderkennen. Van de vervalste identiteitsbewijzen was er bij één de geboortedatum aangepast. Twee van de vervalste documenten bleken blanco gestolen. Het originele substraat (basisdocument) met de hierin aanwezige veiligheidskenmerken werden voorzien van meerdere laminaten (voor en achterzijde) met hierop de personalisering inclusief de foto van

de houder. Aan de achterzijde werd de imageperf⁷ en invulling op de zelfde wijze nagebootst. (zie onderstaande afbeeldingen).

5.4.4 Fraude met kopieën

Er werd in 2009 aan de hand van 284 kopieën van Nederlandse documenten vastgesteld dat hier fraude mee werd gepleegd. In tabel 5.4.4.a valt af te lezen dat 56,7% van de aangeboden kopieën die van een nationaal paspoort betroffen, gevolgd door kopieën van identiteitskaarten (26,1%), rijbewijzen (8,8%), verblijfsvergunningen (8,1%) en een vluchtelingenpaspoort (0,4%).

Tabel 5.4.4.a Soort documenten	Aantal	Perc.
Paspoort-nationaal	161	56,7
Identiteitskaart	74	26,1
Rijbewijs-nationaal	25	8,8
Verblijfsvergunning	23	8,1
Paspoort-vluchtelingen	1	0,4
Totaal	284	100

In tabel 5.4.4.b is de modus operandi te zien van de aangetroffen fraude met in kopievorm aangetroffen Nederlandse documenten. Een groot deel (83,8%) kon als vervalst worden aangeduid. Bij kopieën is het (zoals eerder besproken) niet met zekerheid te stellen of bijvoorbeeld een personaliabladzijde vals of vervalst is en daarom is de modus operandi 'personalía blz vals/vervalst' in de tabel te zien. Deze modus operandi is met afstand de meest aangetroffen (67,6%).

Tabel 5.4.4.b Modus Operandi Nederlandse documenten		Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi		
	Vervalst	192	67,6
	Overige vervalsingen	36	12,7
	Verblijfsvergunning vals/vervalst	7	2,5
	Foto vervangen	3	1,1
	Totaal	238	83,8
Vals	Totaal vals	39	13,7
	Totaal	39	13,7
Goed	Geen gelijkens	5	1,8
	Frauduleus verkregen	2	0,7
	Totaal	7	2,5
	Totaal	284	100

⁷ Een middels laser aangebrachte beeltenis (laser geperforeerde foto).

Hoofdstuk 6 Samenvatting

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen van voorgaande hoofdstukken kort samengevat.

In hoofdstuk 2 zijn de in 2009 door de Falsificatiedesk Schiphol afgehandelde zaken beschreven. Hierbij is aandacht besteed aan de aard en omvang van de gecontroleerde documenten (inclusief de goed bevonden) en de aard en omvang van de documentfraude. De in 2008 ingezette trend van stijging van het aantal bij de FSD aangeboden documenten en de daling in het aantal documenten waarbij fraude werd geconstateerd zette zich in 2009 door. Het meest werden documenten ter controle aangeboden uit China, Nigeria, Italië en Nederland. Het aantal aangeboden Nederlandse documenten is gestegen met ongeveer 32%, het percentage foute Nederlandse documenten nam af met 44%. Het hoogste percentage fraude onder de aangeboden documenten werd vastgesteld bij documenten afgegeven door de autoriteiten van de Nederlandse Antillen (50%), Slovenië (40,5%), Namibië (28,6%) en Litouwen (25%). Het aantal verdachten nam met ruim 18% af tot 644. Deze dalende trend is sinds 2002 ingezet. Het meest werden verdachten aangehouden die opgaven de Nigeriaanse nationaliteit te bezitten (10,4%). Van alle verdachten was 80,2% man en 19,8% vrouw. De leeftijden van de verdachten varieerden van 3 tot 67 jaar met een gemiddelde van 31,1 jaar. 31% van de verdachten werd op inreis aangehouden, 17% op uitreis en 52% bevond zich in transit op Schiphol. De meest gebruikte herkomstluchthaven bleek die van Athene (13,5%) te zijn. Als bestemming was Toronto (13,5%) evenals voorgaande jaren favoriet. De meeste documentfraude werd vastgesteld bij de nationale paspoorten (66,8%) gevolgd door de identiteitskaarten (13,6%) en rijbewijzen (6,9%). De meeste fraude werd geconstateerd bij Nigeriaanse documenten (8%), gevolgd door documenten uit Italië (7,3%) en Bulgarije (6%). De meest onderkende documentfraude gebeurde met vervalste documenten (51,6%), gevolgd door fraude met goede documenten (25,7%). De minst gebruikte fraude werd gepleegd met totaal valse documenten (22,7%). Het aandeel van de fraude met goede documenten stijgt vanaf 2006, het aandeel van de vervalste documenten neemt af. Het aandeel fraude met valse documenten stabiliseert zich op het niveau van het verleden jaar. De meest toegepaste modus operandi blijft nog wel het totaal valse document (22,7%), gevolgd door het gebruik door een "look a like" (18,3%), de valse personalia bladzijde (12,6%) en foto vervanging (11,3%). De meest aangetroffen vervalsing was het Bulgaarse paspoort waarvan de personalia bladzijde was vervalst (2,0%).

In hoofdstuk 3 is de documentfraude beschreven die zich aan de overige grenzen (land, zee en lucht) voordeed en door de KMar in BPS werden afgehandeld. In 2009 deden zich 393 zaken voor aan die grenzen waarbij 510 documenten werden aangetroffen. De meeste zaken vonden plaats in het bewakingsgebied van District Zuid (67,2%) gevolgd door District Noord-Oost (20,6) en tenslotte district West (12,2%). De meeste zaken waren resultaat van MTV controles (83,5%), gevolgd door zaken uit de grensbewaking (16,5%). Nabij Hazeldonk deden zich de meeste incidenten voor (69) gevolgd door Hoek van Holland (42) en Bladel en Venlo (ieder 41). De meeste verdachten vervoerden zich per auto (41%) gevolgd door bus (25,2%) en trein (15%). De meeste verdachten reisden Nederland binnen vanuit België (42,6%) gevolgd door Duitsland (33,4%) en verdachten die zich vanuit Nederland naar het Verenigd Koninkrijk wilden verplaatsen (13%). Aan de overige grenzen werden het meest verdachten met de Somalische nationaliteit aangetroffen (9,9%), gevolgd door Afghanen (4,3%) en Angolezen, Marokkanen en Turken (ieder 4,1%). Het meest werd fraude geconstateerd met paspoorten (31,3%) gevolgd door identiteitskaarten (29,2%) en rijbewijzen (20%). Het aandeel paspoorten is in vergelijking met 2008 gedaald en het aandeel identiteitskaarten gestegen. De

overige documentsoorten blijven nagenoeg gelijk, met uitzondering van het aandeel vluchtelingenpaspoorten dat zich verdubbelde ten opzichte van 2008 (van 1,8% naar 3,7%). De meest aangetroffen documenten bleken afgegeven te zijn door de Bulgaarse autoriteiten (11,9%) Dit aandeel is ten opzichte van 2008 licht afgenomen. De top drie wordt gecompleteerd door Italiaanse documenten (11,7%) welke nagenoeg stabiel blijft ten opzichte van 2008 en Nederlandse documenten (7,2%). Het misbruik van Nederlandse documenten steeg met 36% ten opzichte van 2008. De meest aangetroffen soort documentfraude betreft de fraude met totaal valse documenten (43,1%) gevolgd door fraude met vervalste documenten (29,9%) en fraude met goede documenten (27%). Het aandeel fraude met vervalste documenten nam ten opzichte van 2008 af, die met totaal valse en goede documenten nam toe. De meest aangetroffen modus operandi is die van het totaal vervalste document (43,1%) en de zogenaamde look a like fraude (27%). Andere veel voorkomende modi operandi waren vervalste personaliabladzijden (13,7%), foto vervanging (8%) en valse personaliabladzijden (5,7%). Het meest aangetroffen document waarmee fraude werd gepleegd was het Bulgaarse rijbewijs met vervalste personaliabladzijde (4,7%), gevolgd door de Bulgaarse identiteitskaart met vervalste personaliabladzijde (3,9%), 2,7% van de documenten was een totaal valse Portugese identiteitskaart (2,7%). Het aandeel van genoemde documenten is gestegen ten opzichte van 2008.

In hoofdstuk 4 staan de zaken beschreven die door derden werden aangeboden bij de Helpdesk te Schiphol of één van de andere falsificatiedesks in de andere districten. Het betreffen hier de zaken waarbij het document werd aangeboden zonder verdachte en waarvan een technisch proces-verbaal werd gemaakt. De zaken betreffen zowel fraude met originele documenten als met kopieën van documenten. In 2009 werden 955 zaken afgehandeld waarbij fraude met 1128 documenten werd vastgesteld waarvan 745 originele en documenten en 383 kopieën van documenten. De meeste zaken waarbij originele documenten werden aangeboden waren afkomstig van de Regiopolitie (28,1%), eigen KMar teams (26,6%) en overige overheidsinstellingen (3,6%). Zaken afkomstig van de regiopolitie betroffen vooral die van de regio Amsterdam-Amstelland (44,4%). Zaken afgehandeld voor eigen KMar teams betroffen vooral die van de brigade Politie & Beveiliging Schiphol (52,4%) en het Sluisteam (17,6%). Britse overheidsinstellingen waren de grootste aanbieder van zaken waarbij kopieën werden aangeboden (6,8%), gevolgd door telecomproviders (6,7%) en bankinstellingen (5,9%). 33,2% van de aangeboden originele documenten betroffen nationale paspoorten, 22,3% betroffen bankbiljetten en 15,2% identiteitskaarten. Bij de documenten die beoordeeld werden aan de hand van kopieën betroffen het in 64,8% van de gevallen paspoorten, 21,4% identiteitskaarten en 6,8% nationale rijbewijzen. Bij de originele documenten betrof het in 12,3% Nederlandse documenten, gevolgd door Bulgaarse documenten (5,9%) en documenten uit Litouwen (5,1%). Het grootste aandeel van de origineel aangeboden documenten waren Eurobiljetten (15,6%). 73,6% van de in kopie aangeboden documenten betroffen Nederlandse documenten, gevold door die van Frankrijk (7%) en Bulgarije (2,6%). De meest voorkomende modus operandi bij de originele documenten bleek het totaal valse document te zijn (39,5%). De valse personalia bladzijde bleek het meest gebruikt bij de vervalste documenten (5,9%), gevolgd door de vervalste personalia bladzijde (5,7%) en de foto vervanging (4,8%). Zaken van geen gelijkenis werden nagenoeg niet afgehandeld (0,2%). Bij de twee zaken die afgehandeld werd de geen gelijkenis aan de hand van de documenten en foto's van de verdachte vastgesteld. Bij de onderzochte kopieën werd nagenoeg vastgesteld dat het een valse c.q. vervalste personalia bladzijde betrof (20,7%), 5,5% betrof een totaal vals document.

In hoofdstuk 5 is aandacht besteed aan de documentfraude gepleegd met Nederlandse documenten. Het Nederlandse reisdocument blijkt een "sterk" document en blijkt gezien de

aangetroffen documentfraude moeilijk te vervalsen. De vervalsingen die werden aangetroffen zijn voor een grensbewaker vrij gemakkelijk te onderkennen. Totaal valse documenten waren van slechte kwaliteit. In 2009 werden 400 zaken afgehandeld waarin documentfraude werd vastgesteld met een Nederlands document. In 116 gevallen betrof dit met een origineel document en in 284 gevallen werd de fraude vastgesteld aan de hand van een kopie. Er zijn 60 verdachten in beeld gekomen waarvan 27 op Schiphol en 33 in de rest van het land. Op Schiphol werd die fraude (met originele documenten) het meest gepleegd door verdachten met de Nederlandse nationaliteit (24,1%), gevolgd door die met de Surinaamse en Afghaanse nationaliteit (ieder 13,8%). In de rest van Nederland betroffen de meeste verdachten die met de Somalische nationaliteit (21,2%), Nederlandse nationaliteit (15,2%) en Marokkaanse nationaliteit (beiden 12,1%). De routes waar het meest Nederlandse documenten werden aangetroffen waren België-Nederland (28,2%), Duitsland-Nederland (14,2%) en Griekenland-Nederland (10,9%). In 39,7% van de geconstateerde documentfraude met originele Nederlandse documenten betrof het een nationaal paspoort, gevolgd door fraude met een identiteitskaart (27,6%). In 44,8% van de gevallen betrof het fraude met een goed document (40,5% "look a like"), in 32,8% van de gevallen fraude met een vervalst document en 22,4% fraude met een totaal vals Nederlands document. De fraude vastgesteld aan de hand van kopieën betrof in 56,7% van de gevallen een nationaal paspoort, in 26,1% een identiteitskaart.

Hoofdstuk 7: Aandachtspunten en ontwikkelingen

Ter afsluiting van dit statistisch jaaroverzicht zullen in dit laatste hoofdstuk enkele aandachtspunten, ontwikkelingen en voortvloeiende onderzoeksideeën worden besproken.

Stijging identiteitsbewijzen nieuwe EU-landen bij FSD

In het jaarverslag van 2008 viel op dat de percentages identiteitsbewijzen van enkele nieuwe EU-landen op het totale aantal documenten dat bij de FSD werd ondervonden al enkele jaren een stijgende lijn liet zien. Met het toetreden tot de EU is het mogelijk om op een identiteitskaart in of door andere EU-landen te reizen zonder verblijfsvergunning. Het vergaren van bijvoorbeeld een valse Bulgaarse identiteitskaart door een Iraakse vluchteling geeft hierdoor toegang tot de gehele EU, waar dat voorheen niet het geval was. Dat de identiteitsbewijzen van sommige nieuwe EU-landen technisch gezien makkelijker zijn na te maken of te vervalsen maakt ze aantrekkelijker om te gebruiken om de EU in te reizen. De verwachting was dan ook dat de ingezette stijgende lijn van documenten van nieuwe EU-landen zich zou voortzetten.

De laatste uitbreiding van de EU geschiedde in 2007 met Roemenië en Bulgarije. Het percentage aangetroffen documentfraude met Bulgaarse documenten bij de FSD is in de afgelopen jaren gestegen van 0,2% in 2005 naar 1,8% in 2007, 4,4% in 2008 en 6,0% in 2009. Het percentage aangetroffen documentfraude met Roemeense documenten ligt lager dan die van de Bulgaarse paspoorten, maar liet ook een stijging zien. In 2005 werden er bij de FSD nog geen Roemeense documenten aangetroffen, in 2006 was het aandeel 0,2%. Daarna steeg het aandeel naar 1,3% in 2007 en daalde het iets naar 1,0 in 2008 om vervolgens in 2009 te stijgen naar 2,4%. Na de toetreding van Bulgarije en Roemenië bij de EU in 2007 is het aandeel van de percentages documentfraude met documenten uit deze landen bij de FSD dus gestegen.

Of de aandelen van de onderschepte documentfraude met deze nationaliteiten documenten sinds 2007 ook zijn gestegen aan de overige landsgrenzen en bij de falsificatendesks is niet te zeggen omdat de bestanden enkele een vergelijking met 2008 mogelijk maken. Daar kan wel over worden gezegd dat de aandelen Bulgaarse en Roemeense documenten hoog zijn. Aan de overige landsgrenzen zijn Bulgaarse documenten met 11,9% zelfs de meest onderschepte nationaliteit en was 4,1% van de onderschepte documenten Roemeens. Van de in originele vorm bij de falsificatendesks onderzochte documenten vormden Bulgaarse documenten 5,9% van de documentfraude en Roemeense documenten 1,9%.

Gezien bovenstaande lijkt de ingezette stijgende lijn van documentfraude met documenten van nieuwe EU-landen zich voort te hebben gezet. Ze maken in ieder geval een substantieel deel uit van de aangetroffen documentfraude. Toekomstige cijfers zullen moeten uitwijzen of het aandeel van deze nationaliteiten documenten blijft stijgen of dat het zich stabiliseert of misschien zelfs vermindert. De cijfers zijn in ieder geval een goede indicatie om ook bij mogelijke toekomstige uitbreiding van de EU waakzaam te zijn op misbruik met documenten uit nieuwe lidstaten.

Prognose aantal zaken FSD 2009/2010

In 2006 is door de afdeling Criminaliteitsanalyse voor het eerst met behulp van een model een prognose gemaakt voor het aantal zaken in een jaar bij de FSD. Voor dit model wordt data

van de FSD vanaf het jaar 2003 gebruikt. Ook in 2008 is een prognose gemaakt van het aantal te verwachten zaken in 2009. Voor deze prognose is gebruik gemaakt van het model dat de laatste jaren werd gebruikt en een prognose maakte die binnen een 10% marge valt. Rekening houdend met de gemiddelde afname in zaken in de laatste jaren lag de prognose voor 2009 op 792 zaken, 150 minder dan in 2008. Rekening houdend met de 10% marge lag deze prognose voor het aantal zaken tussen de 713 en 871.

Het totaal aantal zaken in 2009 was echter 644, 306 lager dan het jaar ervoor, 148 lager dan de gemaakte prognose en ook 69 zaken lager dan de ondergrens van deze prognose. Het aantal zaken in 2009 lag daarmee 19% lager dan de gemaakte prognose. Dit prognosemodel is aan de hand van deze nieuwe cijfers aangepast en de prognose van het aantal zaken bij de FSD over 2010 is gesteld op 522.

Vanwege de (te) grote afwijking in het hierboven beschreven prognosemodel in het laatste jaar is echter ook gekeken naar een ander prognosemodel. In dit model wordt gebruik gemaakt van een lineaire regressie per kwartaal. Hierbij wordt ieder kwartaal vergeleken met hetzelfde kwartaal in voorgaande jaren. De kwartalen opgeteld geven een prognose van 321 FSD-zaken in het jaar 2010. Dit is een daling van 232 zaken, 50,1%. Deze prognose lijkt op het eerste gezicht een té negatief beeld te geven. De prognose gesteld voor het eerste kwartaal van 2010 wijkt echter slechts 1,5% af met het werkelijke aantal (prognose 1e kwartaal 2010 = 136 zaken, werkelijk 138 zaken).

Het blijft moeilijk (zeker in tijden van de economische crisis) met een mogelijke relatie tot de dalende asieltijfers en zaken van documentfraude een (zeer) betrouwbare prognose te maken. Aan het eind van dit jaar zal duidelijk zijn welk model de waarheid het dichtst benadert.

Van 'Mobiel Toezicht Vreemdelingen' naar 'Mobiel Toezicht Vreemdelingen/Veiligheid'

In 2009 is aan de werkzaamheden van MTV-controles een ruimere invulling gegeven. Voorheen stond MTV voor 'Mobiel Toezicht Vreemdelingen', nu voor 'Mobiel Toezicht Veiligheid'. Naast de aandacht voor illegale immigratie is daarmee meer aandacht gekomen voor de bestrijding van andere vormen van grensoverschrijdende criminaliteit, terrorisme en de handhaving van de openbare en strafrechtelijke orde. Een gevolg van deze aandachtsverbreding zou een verandering kunnen zijn in de soort aangetroffen valse documenten, bijvoorbeeld naar meer aangetroffen valse of vervalste ladingspapieren of kentekenbewijzen. Een dergelijke verandering is echter niet waargenomen. De cijfers van de aangetroffen documenten aan de landsgrenzen (excl. Schiphol) bestaan voor 83,5% uit MTV-zaken. De soorten en percentages aangetroffen documenten waar fraude mee werd gepleegd was echter nog nagenoeg hetzelfde als in 2008.

Invloed daling passagiersaantallen burgerluchtvaart

In het statistisch jaaroverzicht van 2008 is de verwachting geuit dat de economische crisis een negatieve invloed zou hebben op het aantal passagiers op Schiphol in 2009. Dit is inderdaad het geval geweest. Het aantal passagiers op Schiphol was in 2008 al met 400.000 gedaald in vergelijking met 2007, in 2009 daalde het aantal passagiers in vergelijking met 2008 nog eens met 8,1% tot 43,6 miljoen passagiers. Volgens de Schiphol Group was dit te wijten aan de economische crisis en de vliegbelasting.⁸

Jarenlang daalde het aantal zaken van de FSD terwijl het aantal passagiers groeide. In tegenstelling tot de jaren ervoor zijn de passagiersaantallen op Schiphol in 2008 en 2009 gedaald. Het aantal zaken van de FSD bleef echter gestaag dalen. Het aantal passagiers lijkt dus geen invloed te hebben op het aantal zaken bij de FSD. De verwachting van de Schiphol Group is dat het verkeer en het vervoer in 2010 licht zal groeien.

In de toekomst te verrichten onderzoek

De afname van het aantal zaken bij de FSD in de laatste jaren is opvallend. Het is op dit moment niet mogelijk om de oorzaak deze afname aan te kunnen wijzen. Meerdere factoren hebben invloed op het proces van het onderkennen van documentfraude op Schiphol. Het gebruiken van impostors die lastig te onderkennen zijn en het mogelijk nemen van andere routes door verdachten zijn een paar voorbeelden van factoren die invloed zouden kunnen hebben op de afname van de onderschepte documentfraude op Schiphol. Een diepere analyse/onderzoek om deze afname te kunnen verklaren is daarom gewenst.

Een ander interessant onderwerp om verder uit te diepen zijn de zaken van geen gelijkenis, de impostors. Veel documenten worden door verschillende technologische ontwikkelingen steeds moeilijker en duurder om te vervalsen of na te maken. Een logische ontwikkeling zou zijn dat bij fraude met technisch sterke documenten meer gebruik zal worden gemaakt van impostors. De zaken van de FSD in 2009 laten zien dat er bij technisch sterke documenten als de Nederlandse (56,3%) en de Zweedse (84,2%) inderdaad meer dan gemiddeld (18,3%) sprake is van zaken van geen gelijkenis. Het percentage zaken van geen gelijkenis is in de laatste jaren procentueel gezien ook enkele procenten gestegen, het absolute aantal zaken van geen gelijkenis is desondanks dalende. Het onderkennen van impostors is een andere tak van sport dan het onderkennen van documentfraude en vergt een hele andere kennis en andere vaardigheden van de grensbewaker. Technologische hulpmiddelen zijn hierbij (vooralsnog) niet voorhanden. Een onderzoek naar het verbeteren van het opsporen van impostors is gewenst en zal indien goed uitgevoerd vermoedelijk leiden tot een stijging van het aantal zaken van geen gelijkenis.

⁸ Bron: Schiphol Group, Persbericht, 22 februari 2010

